

Integrarea – o nouă abordare a

curriculumului preșcolar

Maria Chiriac

Cuprins

I. Grădinița secolului XXI.....	2
II. Curriculum pentru învățământul preșcolar	
1. Definirea conceptului de curriculum.....	6
2. Noi tendințe în organizarea conținuturilor.....	7
3. Modele de integrare curriculară.....	12
4. Elemente esențiale ale abordării integrate a curriculumului.....	14
5. Exemple de proiecte tematice realizate în grădiniță.....	16
6. Proiect integrat „Magia sărbătorilor de iarnă ”.....	17
III. Activitățile integrate în proiectarea zilnică a demersului educațional din grădiniță.....	24
Proiect de activitate (ADP + ALA + ADE) „ Pădurea fermecată ”.....	26
Proiect de activitate (ADP + ALA + ADE) „ O excursie de neuitat”.....	29
Proiect de activitate (ALA + ADE) „Pădurea-o lume de poveste”.....	37
Proiect de activitate (ALA + ADE) „Călătorie în țara Toamnei”.....	41
Proiect de activitate de tip ADE „Căsuța prieteniei”.....	50
Proiect de activitate de tip ADE „Copăcelul supărat”.....	54
Proiect de activitate DȘ (+ DOS + DLC)„Cu zâna Iarnă ne jucăm!”.....	58
Proiect de activitate DOS (+ DEC) „ Salvatorii pădurilor ”.....	61
Bibliografie.....	64

I. Grădinița secolului XXI

„ Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume”. (**Child’s Appeal**)

Progresul uimitor al civilizației contemporane, explozia informațională, se resimt și în învățământul preșcolar românesc, acesta cunoscând, în ultimul deceniu, o continuă transformare și dezvoltare sub aspectul conținutului, metodologiei și strategiei didactice. Astfel au apărut noi concepte de o deosebită importanță în activitatea cadrelor didactice: „ educația timpurie”, „ educația centrată pe copil”, „ învățarea prin descoperire”, „ inteligența emoțională”, „parteneriat educațional”.

Jacques Delors, în Raportul UNESCO pentru secolul XXI a avansat patru axe pentru educația viitoare, educația fiind înțeleasă ca experiență globală (în plan cognitiv, practic, personal și social):

- „a învăța să cunoști”
- „ a învăța să faci”
- „ a învăța să trăiești împreună cu ceilalți (a învăța să fii)
- „ a învăța să devii”.

Contextul actual ne cere să formăm micile personalități ale copiilor pentru a fi capabile să-și exprime gânduri, emoții, sentimente, opțiuni. Altfel spus, în fața acumulării de cunoștințe primează aplicarea informațiilor, capacitatea de socializare a copilului, dobândirea autonomiei și spiritul critic.

Finalitățile propuse de noul curriculum pentru învățământul preșcolar sunt următoarele:

- Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia;
- Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi. Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare;
- Descoperirea de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare acestuia la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții. („Curriculum pentru Învățământul Preșcolar 3-6/7 ani“ aprobat prin OM nr. 5233/1.09.2008)

Noul curriculum poate fi înțeles ca totalitatea experiențelor de învățare a copilului, atât în grădiniță, cât și în afara ei, prin activități de tip nonformal sau extracurricular, planificate și aplicate de grădiniță. Aplicarea acestuia aduce cu sine noi schimbări în realizarea procesului de predare – învățare – evaluare.

Printre elemente de noutate ale curriculumului pentru învățământul preșcolar se regăsesc următoarele:

- poziționarea copilului în centrul procesului educațional, ce presupune realizarea educației în funcție de interesele și nevoile de formare ale acestuia;
- accentul pus pe **dezvoltarea capacităților, deprinderilor, abilităților, atitudinilor** ce țin de **dezvoltarea fizică** (motricitate fină și grosieră, dezvoltarea senzorio-motorie, dar și sănătate, nutriție, igienă și securitate personală), **dezvoltarea socio-emoțională** (a trăi și a interacționa cu alți copii sau cu adulți, a respecta diversitatea, a gestiona emoții, sentimente, atitudini,), **atitudinile și capacitățile în învățare** (curiozitate și interes, inițiativă, persistență în activitate, creativitate), alături de competențele urmărite în mod tradițional (din domeniul **dezvoltării cognitive și a limbajului și comunicării**).
- diversificarea și folosirea eficientă a strategiilor de predare - învățare – evaluare (utilizarea metodelor activ-participative, interactive în procesul predării, alături de metodele tradiționale, cu scopul de a dezvolta creativitatea copiilor, capacitatea de interrelaționare, gândirea critică, rezolvarea de situații problemă, etc.)
- importanța mediului educațional, care să permită dezvoltarea liberă a copilului – spațiul educațional trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să fie curat, util, estetic, flexibil, adecvat la sarcini, confortabil, interactiv, valoros.
- părinții sunt partenerii - cheie în educația copilului, iar relația familie – grădiniță este una hotărâtoare pentru dezvoltarea acestuia. Colaborarea cu părinții se poate concretiza în diverse modalități, cum ar fi:

a) **ședințe periodice,**

În cadrul ședințelor cu părinții, educatoarea poate oferi informații despre: regulamentul de ordine interioară a grădiniței, obiectivele precizate în curriculum, date despre activitățile desfășurate în grădiniță, cum ar fi: programul zilnic, forme de organizare a activităților, repere orare ale unei zile, diferite forme de comunicare între educatoare și părinți, programul de funcționare a cabinetului medical și al celui de consiliere, evenimente importante ale grădiniței (activități extracurriculare, excursii, vizite, etc.), anumite necesități ale grupei de preșcolari, cum ar fi: strângerea de fonduri, alegerea materialelor auxiliare, organizarea unor ateliere pentru părinți pentru confecționarea diverselor materiale utilizate în cadrul activităților cu copiii, oferta de formare pentru părinți, diferite subiecte utile pentru dezvoltarea globală a preșcolarilor (alimentația corectă, inteligența emoțională și importanța gestionării corecte a emoțiilor, alegerea opțiunilor, educația relativă la mediu, etc.) consultații cu părinții - întâlniri inițiate de educatoare, în care se discută individual despre copil, în cazul unor situații speciale, cum ar fi: probleme de comportament al copilului, starea de sănătate, situații conflictuale cu colegii, probleme de adaptare, etc.

b) **vizite la domiciliu**

Acestea întăresc legătura educatoarei cu părinții și permit cunoașterea particularităților fiecărei familii (cultura, climatul familial, aptitudinile membrilor familiei, etc.). Prin intermediul vizitelor la domiciliul copilului, educatoarea arată părinților că ei și copiii lor sunt importanți și că li se acordă atenția cuvenită.

c) **asistarea la activitățile desfășurate cu preșcolarii**

Părinții pot participa la activitățile din grădiniță ca simplu observator sau se poate implica în activități alături de educatoare (poate citi o poveste copiilor sau îi poate învăța un cântecel, o poezie, un joc, un dans, etc.).

ateliere de lucru – activități pe teme de interes pentru părinți care se desfășoară prin implicarea activă a adulților, având drept scop formarea competențelor parentale ale acestora. Atelierele pot fi organizate sub formă de jocuri, jocuri de rol, activități pe centre. Alături de părinți pot participa și copiii, însă trebuie ca numărul de participanți să nu depășească 20 de persoane deoarece acest tip de activități necesită destul de mult efort pentru cadrele didactice, dar și pentru părinți, care trebuie să dea dovadă de multă disponibilitate.

d) voluntariatul

Părinții pot sprijini educatoarea ca voluntari la diferite activități derulate în interesul copiilor. Spre exemplu, aceștia pot căuta sponsorizări, pot ajuta la diferite reparații, la amenajarea spațiului educațional, la confecționarea materialului didactic, la supravegherea copiilor pe terenul de joacă, la organizarea și desfășurarea unor activități extracurriculare (excursii, vizite, ocazii diferite: Ziua Mondială a Mediului, a Zonelor Umede, Ziua Educației, Ziua Mondială a Pământului, etc.).

- realizarea de parteneriate educaționale cu comunitatea, ce pot contribui la formarea copilului, ca personalitate complexă:

a) parteneriate cu școala

Colaborarea cu școala este deosebit de importantă deoarece în această instituție va continua procesul de educație a copilului început încă din grădiniță.

Grădinița reprezintă prima treaptă, primul pas al copilului în afara orizontului restrâns al familiei, prima formă de „școlarizare” și socializare: realizarea unui dialog deschis între grădiniță și școală (preșcolari – elevi, preșcolari – învățătoare, educatoare – învățătoare), formarea unei atitudini corecte ale preșcolarilor față de noul mediu educativ, prin familiarizarea acestora cu diferite aspecte ale școlarității mici. Colaborarea dintre cele două instituții se poate concretiza prin schimburi de experiență dintre învățătoare și educatoare, activități sau lecții demonstrative, mese rotunde, ateliere de lucru, vizite la școală, concursuri, expoziții, întreceri sportive, proiecte educative („ Să citim pentru mileniul III!” , „ O mare și frumoasă prietenie!” , „ Școlar pentru o zi” , „ Copilărie, vis de bucurie” , etc.).

b) parteneriate cu Primăria

Primăria se implică în dezvoltarea și întreținerea bazei materiale a grădiniței, dar poate sprijini și diferite acțiuni sau proiecte educative. Aceasta, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean și cu alte instituții, poate iniția programe: concursuri, expoziții, simpozioane, acțiuni care îmbunătățesc procesul educațional derulat în grădiniță.

c) parteneriate cu alte instituții

Colaborarea cu Poliția contribuie la pregătirea preșcolarului de a se integra mai ușor în societate. Acest tip de parteneriate se pot concretiza prin diverse activități cum ar fi: vizită la sediul Poliției, „ Activitatea agentului de circulație” – invitarea unui agent de circulație, „ Micii agenți de circulație” – joc instructiv, jocuri de rol, studii de caz, povestiri, convorbiri, concursuri, diverse expoziții cu lucrările preșcolarilor în care sunt abordate teme ca: „Strada nu e loc de joacă!” , „ Sunt un bun cetățean!” , „ Drepturile copilului” , etc.

Prin intermediul parteneriatelor cu Biserica, copiii se pot implica în activități umanitare, sunt învățați să deosebească binele de rău, își formează anumite comportamente în spiritul valorilor moral – religioase. Parteneriatele se pot desfășura ocazional (cu ocazia diverselor sărbători religioase) sau pe baza unui proiect educațional având obiective și activități precise, stabilite de comun acord cu partenerii implicați.

În funcție de necesitățile și interesele preșcolarilor, grădinița mai poate iniția și derula parteneriate cu instituții ca: dispensare / diferite cabinete medicale, muzee, bibliotecă, Direcția de Sănătate Publică (pediatrie, endocrinologie, nutriție), Direcția de Protecție a Mediului, Ocol Silvic, parteneri privați care pot oferi grădiniței sprijin prin fonduri materiale sau prin activități de voluntariat, cu Mass – media (ziare locale, reviste, radio, TV, Internet), pentru promovarea imaginii grădiniței, ideilor, valorilor, sau cu diferite organizații nonguvernamentale.

Indiferent de tipul de parteneriat pe care îl inițiază și derulează, educatoarea trebuie să respecte anumite etape esențiale:

1. Pre-proiectarea (explorarea) reprezintă o primă etapă obligatorie, având drept scop documentarea și analiza generală a activității grădiniței, identificarea temei centrale a proiectului de parteneriat.

2. Proiectarea propriu-zisă este etapa în care se precizează elementele esențiale ale proiectului și presupune la rândul său anumite subetape:

a) stabilirea obiectivelor, în funcție de amploarea proiectului și de resursele disponibile, ținând cont de:

- ierarhizarea și ordonarea în timp a obiectivelor (stabilirea duratei proiectului),
- ordonarea și programarea activităților de proiect;

b) negocierea obiectivelor între partenerii proiectului;

c) elaborarea strategiei de acțiune, prin alegerea metodelor, mijloacelor adecvate pentru realizarea proiectului și prin stabilirea activităților concrete și a resurselor umane, materiale, financiare și temporale pentru realizarea lor;

d) redactarea protocolului de colaborare

3. Implementarea proiectului este etapa în care se realizează obiectivele și a sarcinile atribuite membrilor echipei de proiect.

4. Finalizarea proiectului va urmări:

- eficacitatea proiectului (definită prin raportarea obiectivelor stabilite și rezultatele obținute);

- eficiența (dată de corelarea dintre resursele utilizate, modalitățile utilizării lor și rezultatele produse);

- coerența (raportul dintre obiectivele prestabilite și acțiunile care rezultă din ele);

- pertinența (relația dintre coerență și mediul proiectului).

Finalizarea unui proiect presupune o serie de etape:

- a) evaluarea rezultatelor proiectului și stabilirea succeselor, dar și a abaterilor și a cauzelor acestora;
- b) diseminarea rezultatelor pozitive atât în grădiniță, în școală, dar și la nivelul comunității;
- c) acordarea recompenselor;
- d) dizolvarea echipei de proiect.

- proiectarea didactică a activităților desfășurate în grădiniță este influențată de conceptul de „dezvoltare globală a copilului”. Astfel, activitățile de învățare propuse de noul curriculum includ: activități pe domenii experiențiale, jocuri și activități didactice alese , activități de dezvoltare personală, care cuprind: rutinele, tranzițiile, activitățile opționale, precum și activitățile din perioada după-amiezii (pentru grădinițele cu program prelungit sau săptămânal).
- introducerea unor activități deosebit de importante pentru dezvoltarea socio-emoțională a copilului: „întâlnirea de dimineață” și „tranzițiile”

Întâlnirea de dimineață se realizează după sosirea tuturor copiilor în grădiniță și poate dura 10 – 25 de minute. Acest tip de activitate se înscrie în categoria de activități de dezvoltare personală, prin care se poate realiza coeziunea grupului de preșcolari, se promovează respectul de sine, se creează un climat stimulat și plăcut pentru copii, se exersează anumite deprinderi sociale (deprinderea de a asculta, de a comunica, de a sintetiza informații, de a rezolva anumite situații problemă, de a îndeplini sarcini, de a lua decizii, etc.)

Întâlnirea de dimineață trebuie să parcurgă anumite etape:

- Salutul
- Prezența
- Completarea Calendarului Naturii
- Noutăți / Evenimente / Știrea zilei – împărtășirea cu ceilalți, Copilul Zilei,
- Activitate de grup
- Mesajul zilei

Tranzițiile fac parte tot din categoria activităților de dezvoltare personală, fiind utilizate la intrarea, la ieșirea din sala de grupă, la trecerea de la un moment static, la unul dinamic, pentru dinamizarea atmosferei și între diferitele tipuri de activități (ALA, ADE, ADP), prin

intermediul lor, copilul poate trece mai ușor de la o activitate la alta, de la un moment la altul reprezintă o încercare de a organiza conținuturile curriculare, pe baza conceptului de „dezvoltare globală a copilului” .

În concluzie, grădinița, ca prim contact socio-cultural în care copilul își exersează și dezvoltă prin joc capacitățile de autoorganizare și autoreglare, se adaptează noilor cerințe impuse de societatea actuală, educatoarei revenindu-i un rol deosebit de însemnat în interacțiunea cu preșcolarii.

II. Curriculum pentru învățământul preșcolar

1. Definirea conceptului de curriculum

Termenul de curriculum, ca și concept cu conotații educaționale, a fost consemnat pentru prima dată în documentele Universității din Leiden (1582) și, ulterior, în cele din Universitatea din Glasgow (1633). În Dicționarul englez Oxford, termenul de curriculum are sensul de „ curs obligatoriu de studiu sau de instruire susținut într-o școală sau universitate”, accepție care s-a menținut până spre sfârșitul secolului XIX.

În pedagogia contemporană, însă, curriculumul a dobândit o multitudine de conotații. În multe țări, termenul de curriculum îl înlocuiește pe cel de „ didactică”, însă definirea acestui concept întâmpină încă multe dificultăți.

În învățământul românesc preșcolar conceptul de curriculum desemnează totalitatea experiențelor de predare-învățare-evaluare (obiective, conținuturi, material didactic, activități de predare-învățare-evaluare) planificate și oferite de grădiniță, ca instituție educațională, dar și de alte instituții, în vederea atingerii obiectivelor stabilite.

În sens larg, curriculum reprezintă ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece preșcolarul pe parcursul traseului său de formare.

În sens restrâns, acesta reprezintă ansamblul documentelor de tip reglator în care sunt consemnate date esențiale referitoare la procesele educative și experiențele de învățare pe care le oferă grădinița preșcolarii (plan de învățământ, programa, ghiduri de aplicare a programei, auxiliare, etc.).

Una din cele mai cuprinzătoare și explicite definiții ale curriculumului este cea propusă de L. D'Hanaut (1981) care afirmă că acesta cuprinde:

- obiectivele specifice unui domeniu (nivel de învățământ, profil, disciplină școlară) sau activitatea educativă;
- conținuturile informaționale sau educative necesare pentru realizarea obiectivelor stabilite;
- condițiile de realizare (metode, mijloace, activități, etc.), programarea și organizarea situațiilor de învățare, instruire și educare;
- evaluarea rezultatelor.

2. Noi tendințe în organizarea conținuturilor

Dacă până nu demult conținuturile programei preșcolare erau organizate monodisciplinar (domeniile de activitate fiind predate separat, relativ independent unul de celălalt), astăzi se impune necesitatea unei schimbări profunde în abordarea lor.

Printre principalele tendințe de organizare a conținuturilor se înscriu următoarele :

- multidisciplinaritatea
- pluridisciplinariitatea
- interdisciplinariitatea
- transdisciplinariitatea
- abordarea integrată a disciplinelor

Multidisciplinariitatea presupune existența unor transferuri între diferite categorii de activități, care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoștințe, informații sau metode din mai multe domenii, pentru a scoate în evidență anumite caracteristici comune ale acestora. Riscul major al acestui tip de organizare a conținuturilor constă în supraîncărcarea programei și volumul mare de informații excesive.

Pluridisciplinariitatea se referă la studierea unei problematice, teme sau fenomen dintr-un domeniu de activitate, prin intermediul mai multor domenii deodată., în scopul de a evidenția relațiile multiple între diverse realități.

Interdisciplinariitatea reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, implicând transferul de cunoștințe, concepte, metode de abordare, astfel încât ceea ce rezultă să poată fi aplicabil în situații din viața reală.

Transdisciplinariitatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spațiu de cercetare. Abordarea transdisciplinară pornește de la o temă, însă scopul ei este dincolo de informație și de subiect, organizarea conținuturilor fiind axată pe nevoile și interesele preșcolarului (comunicare, creație, decizie, inovație). Finalitatea transdisciplinariității este înțelegerea lumii prezente.

Abordarea integrată a disciplinelor, alături de abordarea interdisciplinară, organizarea modulară și învățarea asistată de calculator poate fi catalogată ca și inovație în organizarea conținuturilor. Acest tip de abordare a conținuturilor presupune organizarea integrată nu numai a acestora, ci și a întregii experiențe de predare-învățare. Modalitățile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Crețu): „ integrarea în jurul unui pol științific, practic, personal sau social; integrarea în jurul unor activități fundamentale (creație, construcție, cercetare), integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecții, fiecare din ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul: noțiunile esențiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluționare. ”

Explozia informațională a dus nu numai la creșterea cantitativă a cunoștințelor, ci și la esențializare, integrare.

Esențializarea poate fi exprimată prin ceea ce Mircea Malița a numit „ legea cunoștințelor descrescânde”. Potrivit acestei legi, volumul cunoștințelor utile descrește, crescând însă, instrumentarul minimal cu care prelucrăm faptele de care avem nevoie (J. W. Botkin, M. Malița – „ Orizontul fără limite al învățării”, București, 1981, Ed. Politică, pag. 25). Prin urmare, în locul coincidențelor între obiectul de învățământ și disciplina științifică se optează pentru „ câmpuri cognitive integrate” care transced granițele dintre discipline (L. Vlăsceanu și colaboratori).

Predarea integrată a conținuturilor a cunoscut o extensie relativ rapidă în învățământul preșcolar și primar. Aceasta se dovedește a fi o reală soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia și „ presupune stabilirea unor relații strânse, convergente, între următoarele elemente: concepte, abilități, valori, aparținând disciplinelor școlare distincte.” (De Landsheere – 1992)

Integrarea conținuturilor are două dimensiuni: orizontală și verticală.

Integrarea orizontală reunește într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu aparținând unor domenii curriculare diferite.

De ex: integrarea cunoașterii mediului, a educației pentru societate, a educării limbajului, educației fizice, în studierea unei teme ca „Sănătatea – o comoară de preț”,

Integrarea verticală reunește într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu, aparținând aceluiași domeniu (DȘ, DLC, DOS, DEC; DPM).

Ex: integrarea educației pentru societate cu activitățile practice în realizarea unor teme ca: „În lumea copiilor” (lectură după imagini, confecționare de felicitări-activitate pe grupe) „Drepturile și obligațiile mele” (lectura educatoarei – Drepturile copilului, confecționare „Cartea copilăriei”), „ Fructele - vitamine pentru pitici” (Alfabetul vitaminelor – memorizare, colaj – Vitamine pentru mine), „Vitejia strămoșilor noștri” (Lectura educatoarei – „ Strămoșii noștri, dacii”, confecționare – costum popular), etc.

Principalele niveluri ale integrării sunt următoarele:

- integrarea intradisciplinară
- integrarea multidisciplinară
- integrarea pluridisciplinară
- integrarea interdisciplinară
- integrarea transdisciplinară

Integrarea intradisciplinară vizează organizarea și predarea unor conținuturi interdependente, aparținând aceluiași domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme , studierii unei teme sau dezvoltării unor abilități. (G. Guerin – „ Dictionnaire actuelle de education”, 1993) Acest tip de integrare oferă educatoarei și preșcolarilor parcurgerea rapidă a unui volum mare de cunoștințe, însă dintr-o singură direcție. Organizarea și predarea intradisciplinară a conținuturilor reprezintă încă axele curriculumului tradițional.

Integrarea multidisciplinară presupune juxtapunerea unor conținuturi diverse, uneori fără relații aparente între ele. Conținuturile care aparțin unei anumite discipline sunt predate prin mijloace specifice fiecărui domeniu, folosind argumentațiile altor discipline.

Integrarea pluridisciplinară presupune studierea unui conținut dintr-o disciplină prin intermediul mai multor discipline deodată. Cercetarea pluridisciplinară aduce un plus de informație disciplinei în cauză, dar favorizează exclusiv disciplina respectivă.

Integrarea interdisciplinară reprezintă o formă de cooperare între discipline diferite referitor la un anumit proces, fenomen, a cărui complexitate poate fi explicată, demonstrată, rezolvată numai prin acțiunea convergentă a mai multor puncte de vedere. Se poate realiza atât la nivelul macroeducațional (cel al proiectării și elaborării curriculumului: plan cadru, programe, manuale), cât și la nivel microeducațional (activitatea de predare – învățare – evaluare). Deși conținuturile proiectate în această manieră corespund mai bine necesităților actuale, conducând la o mai bună înțelegere a realității de către preșcolari, finalitatea interdisciplinarității rămâne înscrisă în cadrul cercetării interdisciplinare.

Integrarea transdisciplinară presupune o întrepătrundere a mai multor discipline care poate genera apariția unor domenii noi de cunoaștere. Transdisciplinaritatea vizează studierea, explorarea proceselor și fenomenelor complexe, conducând la intensificarea relațiilor dintre discipline și descoperirea unor noi orizonturi ale cunoașterii. Finalitatea sa este înțelegerea lumii prezente.

Louis D' Hainaut distinge, în plan curricular, între transdisciplinaritatea *instrumentală* și cea *comportamentală*.

Transdisciplinaritatea instrumentală furnizează copilului metode de muncă intelectuală transferabile la situații noi cu care acesta se confruntă, fiind orientată mai mult către rezolvarea de probleme, decât pe achizițiile cognitive.

Transdisciplinaritatea comportamentală ajută preșcolarul să-și organizeze fiecare demers în situații diverse, ținând cont de psihologia procesului de învățare.

Integrarea transdisciplinară poate fi transpusă în practică prin două modalități importante: **învățarea bazată pe proiecte și negocierea curriculum-ului.**

a) Învățarea bazată pe proiecte

Învățarea pe bază de proiect este o strategie de abordare integrată a dezvoltării copilului și presupune studierea / exploatarea unei teme, idei interesante prin integrarea diferitelor arii curriculare.

Potrivit lui Chard (1998) planificarea curriculumului bazată pe proiect presupune trei etape:

1. **Prima etapă** - Educatoarea și copiii discută și aleg subiectul care urmează a fi supus investigării.

Printre criteriile de selectare a subiectelor se regăsesc următoarele:

- să fie bazat pe interesele copiilor, standardele curriculare și resursele locale,
- să aibă legătură cu experiența cotidiană a copiilor;
- să fie suficient de familiar cel puțin câtorva copii pentru a putea formula întrebări relevante;
- să permită exersarea deprinderilor din toate domeniile de dezvoltare: limbă și comunicare, domeniul cognitiv, socio-emoțional, al dezvoltării fizice și al atitudinilor și capacităților în învățare;
- să fie suficient de bogat pentru a fi studiat cel puțin o zi, cel mult cinci săptămâni;
- să poată fi cercetat și acasă și la grădiniță.

În această etapă se poate întocmi o hartă conceptuală (harta proiectului), pe baza de brainstormingului împreună cu copiii, hartă care poate fi completată și pe parcursul derulării proiectului.

2. **Etapa a doua** constă într-o cercetare directă, fiind realizată și prin excursii, vizite, pentru a investiga locurile, obiectele, fenomenele, evenimentele supuse investigării. Copiii analizează, cercetează, înregistrează datele, explorează, desenează cele observate, construiesc diverse modele, formulează predicții, discută și dramatizează noile semnificații ale subiectului analizat.

3. **Etapa a treia**, cea de finalizare și detaliere a evenimentelor, se realizează printr-o activitate culminantă în care fiecare grup, copil prezintă rezultatele explorării lor, își pot revizui și evalua proiectul. Pot avea loc discuții, descrieri despre ce au descoperit pe parcursul desfășurării proiectului, prezentări ale unor produse, scenete, serbări, spectacole sau excursii.

Avantajele utilizării proiectului:

pentru preșcolar:

- dobândește cunoștințe profunde și solide;
- identifică cu mai mare ușurință relațiile dintre idei și concepte;
- stabilește corelații între temele abordate în grădiniță și cele din afara ei;
- parcurge teme care-l interesează și le studiază mai mult timp;
- comunică și stabilește relații cu ceilalți membri ai grupului;
- învață să rezolve sarcini prin cooperare;
- își formează sentimentul de apartenență la grup;
- devine mai responsabil în procesul învățării.

pentru educatoare:

- stimulează interesul pentru abordarea unor noi conținuturi și metode;
- își organizează mai bine planificarea;
- poate utiliza o gamă largă de activități pentru a prezenta tema în profunzimea sa;
- încurajează copiii să producă idei originale pentru activități.

pentru părinți:

- sunt implicați în activitatea clasei ca voluntari;

- se simt eficienți împărțășind din experiența lor;
- înțeleg modul de abordare a învățării la copii și îi pot sprijini mai bine. (P.R.E.T. „Noi repere ale educației timpurii în grădiniță”, vol. III, pag. 41 – 42)

b) Negocierea curriculumului

În această versiune a abordării integrate transdisciplinare, întrebările și interesele elevilor formează baza curriculumului. La nivel preșcolar, această variantă de integrare se poate realiza destul de greu, însă copiii pot fi sprijiniți pentru a opta pentru o anumită temă. Pot fi dezvoltate teme ca : „ Violența și consecințele sale”, „ Probleme medicale care afectează viețile noastre”, „ Cum să construim o comunitate de caracter?”, „ Folosirea conștientă a mediului înconjurător”, „ Exploatarea copiilor – o problemă majoră a zilelor noastre”, etc.

Dintre tipurile de integrare, trei sunt considerate a fi esențiale pentru înțelegerea deplină a conceptului de **curriculum integrat**, și anume: **integrarea multidiscplinară**, **integrarea interdisciplinară** și **integrarea transdisciplinară**. Acestea pot fi considerate ca pașii parcurși de la interdisciplinaritate la transdisciplinaritate, potrivitându-se pe un continuum evolutiv. Diferența esențială dintre acestea este gradul perceput de separare care există între domenii (la integrarea transdisciplinară granițele dintre discipline dispar). Fiecare educatoare poate opta pentru tipul de integrare a curriculumului pe care îl dorește. Prin urmare, în ciuda unor diferențe ce constau în gradul și intenția de integrare, cele trei abordări împărțășesc multe asemănări (centralizarea pe standarde, nevoia de responsabilitate - cadrele didactice sunt interesate de modul în care pot utiliza cele mai eficiente strategii de planificare, predare, evaluare, etc.).

Interacțiunea dintre cele trei abordări ale integrării poate fi ilustrată în tabelul de mai jos:

	Integrarea multidiscplinară	Integrarea interdisciplinară	Integrarea transdisciplinară
Organizarea Centrelor	Standardele de discipline organizate în jurul unei teme	abilități interdisciplinare și concepte integrate în standardele disciplinare	context în viața reală întrebările preșcolariilor
Cunoașterea	Cele mai bune cunoștințe învățate prin structura disciplinelor Un singur răspuns corect Un singur adevăr	Discipline conectate prin concepte și competențe comune Cunoștințe considerate a fi construite social mai multe răspunsuri corecte	Toate cunoștințele interconectate și interdependente Multe dintre răspunsuri sunt corecte Cunoștințe considerate a fi nedeterminate și ambigue
Rolul Disciplinelor	Procedurile disciplinei sunt considerate cele mai importante competențe și concepte distincte ale disciplinei predate	abilități interdisciplinare și concepte importante	Disciplinele pot fi identificate, dacă se dorește, deoarece granița dintre acestea dispare, Disciplinele au un accentuat context în viața reală
Rolul	mediator	mediator / facilitator	Realizează planificarea

cadrului didactic	specialist	specialist/generalist regizor	alături de copii (coplanificator) Ia parte la procesul de învățare alături de copii (coechipier) coevaluator regizor animator mediator generalist/specialist
Locul de plecare	standarde și proceduri disciplinare	punte interdisciplinară A ști / a face / a fi / a deveni	întrebările și preocupările copilului context aplicabil în viața reală
Gradul de integrare	Moderată	Mediu / intens	accent pe paradigma schimbării
Evaluare	Disciplina de bază	Accent pe competențe / concepte interdisciplinare	Accent pe competențe / concepte interdisciplinare
A ști	Concepte și similarități esențiale între discipline	Concepte și similarități esențiale între discipline	Concepte și similarități esențiale între discipline
A face	competențe disciplinare ca elemente de bază, de asemenea, sunt incluse și competențe interdisciplinare	abilități interdisciplinare ca elemente de bază, dar sunt incluse și competențe disciplinare	abilități și competențe interdisciplinare și disciplinare aplicate în contexte din viața reală
A fi	valori democratice educație pentru caracter obiceiuri ale minții (tipuri de învățare, motivație, interes) Deprinderi de viață (de exemplu, munca în echipă, responsabilitatea de sine)		
Procesul de planificare	design tradițional Bazat pe standarde Relația de interdependență între cele trei componente ale procesului educațional: predare – învățare – evaluare		
Instrucție educație	Abordare constructivistă Metode de cercetare Învățare experiențială Alegerea elevilor / preșcolariilor Instruire diferențiată		
Evaluare	Îmbinarea eficientă a metodelor tradiționale de evaluare cu cele alternative Activități finale care integrează disciplinele predate (expoziții cu lucrările		

realizate, excursii, serbări, scenete, etc.)

(adaptat după Susan M. Drake și Rebecca C. Burns – „ Meeting Standards Through Integrated Curriculum ”)

Prin gradul său de complexitate, integrarea transdisciplinară le înglobează pe cele anterioare, propunând un demers bazat pe interacțiunea a patru niveluri de intervenție educativă: intradisciplinar, pluridisciplinar, interdisciplinar și transdisciplinar, cele patru săgeți ale aceluiași arc – cel al cunoașterii. (B. Nicolescu, „ Arcul cunoașterii”, 1997)

2. Modele de integrare curriculară

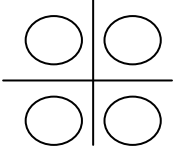
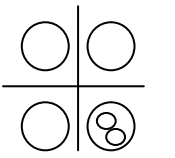
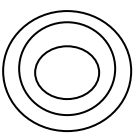
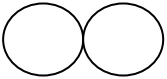
Ce înseamnă curriculum integrat?

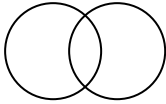
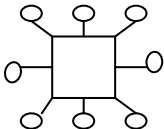
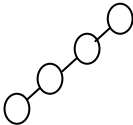
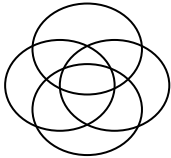
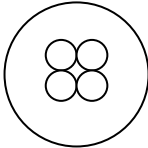

În contextul preșcolarității, curriculum integrat este produsul educației centrate pe copil, în care accentul este pus pe importanța necesităților, intereselor copilului și a stilului propriu de învățare (Teoria inteligențelor multiple). Potrivit S. Drake (1998), **curriculumul integrat** necesită utilizarea în manieră holistă, integratoare, a abilităților și competențelor celor educați, iar accentul educației ar trebui să se pună pe capacitatea de a rezolva probleme și de a le aplica în contexte reale. Prin intermediul acestui tip de curriculum, este facilitată formarea și exersarea abilităților copiilor de a realiza conexiuni care să reprezinte lumea reală cât mai exact posibil.

Copiii au nevoie de ajutor pentru a realiza legături cu comunitatea în care trăiesc, fapt pentru care, curriculumul include activități în care preșcolarii dobândesc anumite cunoștințe, abilități, competențe aplicabile în viața reală, aceștia devenind participanți activi în viața comunității.

Tipuri de curriculum integrat (Fogarty , 1993)

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare a curriculum-ului integrat:

fragmentat		Discipline separate și distincte. monodisciplinaritate
conectat		Teme din sânul unei discipline sunt legate. (integrare intradisciplinară)
cuibărit		Aptitudini sociale, de gândire și de conținut sunt urmărite într-o anumită disciplină.
secvențiat		Similarități sunt predate în aceleași momente educaționale, însă disciplinele sunt separate.

		Educatorea facilitează transferul achizițiilor de la un domeniu la altul, prin comentarii, întrebări, sarcini de lucru.
intersectat		Predarea implică două discipline și se pune accent pe elemente ce se găsesc în ambele.
palmat		Utilizarea unei teme ca bază a predării mai multor discipline.
înșiriat		Deprinderi de gândire, deprinderi sociale, inteligențele multiple și deprinderi de studiu sunt înșirate printre discipline.
întegrat		Multiple discipline cu priorități suprapuse, sunt examinate pentru găsirea unor deprinderi, concepte și atitudini comune.
afundat		Învățarea complexă are loc prin intermediul unei singure arii de interes. Studiarea unor teme din perspectiva unui centru de interes care poate fi temporar sau permanent.
Tip rețea		Integrarea se realizează prin selectarea unor rețele de experți și resurse. Este soluția de integrare propusă de metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu, corelate cu tema centrală.

Printre avantajele utilizării curriculumului integrat se pot enumera:

- Învățarea bazată pe proiect;
- Aduce un plus de calitate cunoștințelor, acestea fiind dobândite profund și pe o perioadă de timp îndelungată (copiii identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei);
- Conținuturile pot fi parcurse într-un timp relativ scurt;
- Utilizarea predării în echipă (formată din mai multe educatoare);

- Învățarea prin cooperare, care presupune dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin realizarea unei comunicări deschise cu membrii grupului, acceptarea opiniei celorlalți, dar și dezvoltarea intrapersonală, deoarece copiii devin mai responsabili în procesul învățării;
- Învățarea activă, ce are la bază utilizarea metodelor de predare active, activ-participative, interactive;
- Aplicarea inteligențelor multiple în procesul de predare-învățare-evaluare;
- Promovarea atitudinilor pozitive;
- Educatoarea devine un facilitator al activităților desfășurate (mai mult decât o sursă de informații);
- Implicarea comunității în activitățile educative, prin realizarea de parteneriate educaționale.

3. Elemente esențiale ale abordării integrate a curriculumului

Printre principalele elemente ale abordării integrate ale curriculumului se disting următoarele:

a) Combinația tematică și transpunerea acesteia într-un proiect/program de studiu

- Integrarea domeniilor clasice de cunoaștere într-o structură coerentă și unitară: interdisciplinar, multidisciplinar, transdisciplinar.
- Educația în grădiniță își propune cunoașterea de către copil a realității înconjurătoare în parametrii ei de bază, aplicarea celor învățate în contexte reale și nu-și propune aprofundarea unor domenii științifice fundamentale.

b) Flexibilizarea orarului și a strategiilor de organizare și desfășurare

- Implicațiile acestei integrări la nivel intracurricular
- Centrarea se va face pe procesul de învățare mai degrabă decât produsul învățării
- Există principii de proiectare, organizare și desfășurare a activităților de educație și formare în grădiniță:
  1. identificarea particularităților grupului de copii și a fiecăruia în parte , a abilităților, intereselor, nevoilor de cunoaștere ale acestora
  2. ancorarea în concret și crearea unor situații de învățare care să fie relevante pentru experiența de viață a copilului preșcolar
  3. implicarea copiilor în procesul de cunoaștere atât în alegerea tematicii și modalităților de abordare ale acesteia
- Existența unor reguli ce contribuie la flexibilizarea abordării curriculare în grădiniță:
  1. trecerea de la o activitate la alta se face prin crearea unor legături firești între idei, domenii de cunoaștere (tranziții)
  2. activitățile de învățare se pot prelungi, completa, alterna cu alte tipuri de activități în funcție de interesele și dispoziția copiilor
  3. activitățile de învățare alternează echilibrat cu cele de relaxare, cele de interior cu cele din aer liber și ambele urmăresc deopotrivă finalități cognitive, afectiv-motivaționale și psihomotorii.

c) Identificarea și integrarea a noi surse de informație și selecție a conținuturilor

- Implicațiile extracurriculare ale demersului integrativ
- Lipsa manualelor în grădiniță este un avantaj, educatoarei revenindu-i libertatea de a selecta conținuturile
- Experiența practicii educaționale arată că abordarea a noi surse de informare și selecție a conținuturilor nu înseamnă nicidecum aglomerare curriculară ci dimpotrivă o mai bună integrare a curriculum-ului formal cu cel nonformal (extrașcolar) și informal.

- Inițierea și derularea unor parteneriate de tip grădiniță – comunitate asigură interferența benefică a acestor tipuri de conținut.

Noul curriculum poate fi transpus în practică prin intermediul a șase teme integratoare, prin care conținuturile curriculare sunt organizate potrivit conceptului de „dezvoltare globală a copilului”. Indiferent de tipul integrării pentru care optează educatoarea, activitățile trebuie să stimuleze copilul din toate punctele de vedere: dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală, dezvoltarea socio-emoțională, dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea cognitivă, capacități și atitudini în învățare.

Astfel, planificarea activităților desfășurate în grădiniță trebuie să răspundă anumitor cerințe:

1. utilizarea corectă a clasificării activităților
  - activități pe domenii experiențiale (ADE);
  - jocuri și activități didactice alese (ALA);
  - activități de dezvoltare personală (ADP) – rutine, tranziții, opționale,
2. organizarea conținuturilor în jurul a șase mari teme :
  - „Cine sunt/suntem?”,
  - „ Când, cum și de ce se întâmplă?”,
  - „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?” ,
  - „Cum planificăm organizăm o activitate?”,
  - „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”,
  - „Ce și cum vreau să fiu?”.
3. diversificarea planificării în funcție de complexitatea temei abordate și de interesul copiilor pentru tema respectivă, pe durate diferite de timp:
  - planificarea anuală a maximum 7 proiecte cu o durată de maximum 5 săptămâni pe proiect;
  - planificarea anuală a unui număr mai mare de proiecte cu o durată de 1-3 săptămâni;
  - planificarea săptămânală a unor teme de interes pentru copii;
  - planificarea unor proiecte de durată foarte scurtă, respectiv de o zi.
4. planificarea zilnică a cel puțin o activitate sau un moment/ secvență de mișcare care se poate realiza în diferite forme:
  - gimnastica de înviorare,
  - educație fizică,
  - jocuri de mișcare,
  - întreceri, trasee sportive, parcursurile aplicative,
  - plimbare în are liber, excursie, etc.

Pentru ca activitatea să fie pregătită, educatoarea trebuie să reflecteze asupra răspunsurilor la întrebări referitoare la planificare, organizare, evaluare, extindere a activităților și modul în care pot fi implicați părinții.

Planificare și organizare

Când și unde are loc activitatea? Cât va dura?

Câți copii pot participa? (câți sunt interesați de tema respectivă?)

Ce activități vor realiza copiii care nu vor fi implicați în activitatea respectivă?

Cum vor fi împărțite responsabilitățile echipei?

Ce materiale sunt necesare pentru desfășurarea activității?

Evaluarea

Activitatea s-a desfășurat conform planificării?

Obiectivele propuse au fost realizate?

Ce probleme au intervenit? (dacă este cazul)

Grupul de preșcolari dorește reluarea activității?

Voi repeta activitatea anul viitor?

Ce aș putea face diferit?

Extinderea

Cum s-a extins activitatea în funcție de experiența și interesele unui copil sau ale unui părinte? Am manifestat deschidere față de noile oportunități care ar dezvolta noi activități?

Implicarea părinților

Cum pot fi implicați părinții în planificarea și implementarea activității (în pregătirea materialelor, în lucrul cu un grup de copii sau cu un anumit copil în sala de grupă)?

Cum pot părinții să fixeze acasă conceptele dobândite în timpul activității?

Ce beneficii au avut părinții din implicarea în această activitate?

Temele care sunt alese în funcție de interesele copiilor sunt cele care asigură motivația și succesul învățării. Proiectele tematice pot avea ca punct de plecare o întâmplare, o idee, o jucărie, un animal, un eveniment din familie sau din cadrul comunității, etc și se poate derula pe o perioadă maximă de 5 săptămâni.

Centrele de activitate le stimulează copiilor creativitatea, asigurând succesul activității integrate. Trebuie menționat și subliniat faptul că, așa cum este precizat în Curriculum pentru învățământul preșcolar, activitățile realizate pe centre de interes (ALA – prima parte) „se desfășoară într-un cadru bine gândit și amenajat de educatoare, în cel puțin **3** centre de activitate deschise” din cele 6 existente în fiecare grupă de preșcolari. Am insistat asupra acestui aspect deoarece chiar în diverse reviste de specialitate sunt redată planificări orientative în care nu este respectat numărul minim de centre de interes. Alte condiții pentru desfășurarea corectă a activităților pe centre de interes ar fi următoarele:

- activitățile se desfășoară în grup, în perechi, individual și nicidecum frontal.
- activitățile de la toate centrele deschise se desfășoară simultan și nu succesiv,
- nu este obligatoriu ca fiecare copil să parcurgă zilnic toate centrele deschise.
- copiii au libertatea de a opta pentru locul de joacă, însă, în cazuri speciale (cei care au dificultăți de învățare, care prezintă lacune în cunoștințe, cu probleme de pronunție) educatoarea îi poate îndruma discret spre un anumit centru de interes (în care se vor realiza activități recuperatorii, ameliorative).

5. Exemple de proiecte tematice realizate în grădiniță

Nivel 1 (3 – 5 ani):

Tema : „ **Corpul uman** ” (igienă, alimentație,)

Subteme posibile: „Sunt curat și frumușel. Parc-aș fi un ghiocel!”, „Să mâncăm sănătos!”, „Sănătatea, o comoară de preț” „De vreau să cresc mare, fac mereu multă mișcare”

Tema: „**Lumea din jurul meu**”

Subtemele: „Comunitatea mea”, „Orașul meu – oraș de vis!”, „Familia mea”, „Grădinița fermecată”, „Universul”.

Tema: „**Zâna Toamnă cea bogată** ”

Subteme posibile: „Anul și fiicele sale”, „Fenomene de toamnă”, „Vitamine pentru pitici mai mari sau mai mici ” (fructe și legume de toamnă), „Flori de toamnă parfumate”, „ Cum se pregătesc viețuitoarele de iarnă?”, „De vorbă cu zâna Toamnă” (evaluare proiect).

Tema: „**Obiceiuri și tradiții strămoșești**”

Subteme: „ Sunt român, român voinic” (Ziua Națională a României), „Moș Nicolae, prietenul copiilor”, „ Pe Moș Crăciun îl așteptăm ” „Astăzi S-a născut Hristos”.

Tema: „**Primăvara din ochii mei de copil**”

Subteme: „Mărțișorul”, „Mamă scumpă, mamă dragă...”, „Și noi suntem de folos!” (munci specifice primăverii), „Buchetul primăverii”, „Miresme de primăvară”.

Tema: „**Călătorie în lumea mea**”

Subteme: „Trenulețul fermecat” (mijloace de locomotie și transport), „Meseriile”, „Micii brutari”, „Călători în trecut”, „Minunile lumii”.

Tema: **Povești cu A fost odată...**

Subteme: „În lumea poveștilor”, „O zi de vară”, „În lumea insectelor”, „Zâna Naturii ne sfătuiește...”, „Ce mi-au povestit zânele anului”.

Pot fi planificate și proiecte cu durată de o săptămână sau chiar de o zi: „Jucăriile mele”, „Camera mea”, „Strugurele”, „Dovleacul de Halloween”, „Crizanteme, crizanteme”, „Ferma cu animale”, „Veverița”, „Dumbrava minunată”, „Fiicele anului”, „Lumea în culori”, „Fluturașul”, „Copilărie, vis de bucurie”, etc.

Nivel 2 (5 – 6 ani)

Tema: „**Știm că-n lumea asta mare pentru toți e loc sub soare!**”

Subteme: „Familia mea”, „Misterele corpului uman”, „Toți diferiți, toți egali” (diversitate), „Grădinița – bucuria copilăriei noastre”, „Satul meu” (Orașul meu).

Tema: „**Toamna cu al său alai, parcă s-a desprins din rai!**”

Subteme: „Fantezie de toamnă”, „Coșul cu fructe”, „În grădina de legume”, „Toamna în lumea viețuitoarelor și a florilor”, „Călătorie în țara Toamnei” – evaluare proiect

Tema: „**Magia sărbătorilor de iarnă**”

Subteme: „Moș Nicolae pentru o zi”, „Călători pe meleagurile lui moș Crăciun”, „Crăciunul – o rază de iubire în sufletele noastre”

Tema: „**În lumea celor care nu cuvântă**”

Subteme: „Vietățile pământului” (evoluție, animale dispărute, grupe de animale – vertebrate și nevertebrate, înfățișare, hrană, curiozități), „Animale sălbatice”, „În ogradă”, „Viața din adâncul apei”, „Grădina zoologică”.

Tema: „**Știu să-mi exprim sentimentele și gândurile**”

Subteme: „ Mama – izvor nesecat de iubire”, „În lumea artelor”, „Sfintele Paști – simbolul sacrificiului și al iertării”, „Șoapta florilor de mai”, „Eu vreau încă de pe-acum să fiu harnic, drept și bun”.

Tema: „**Miresme de primăvară**”

Subteme: „Șoapta vântului de primăvară” (fenomene specifice primăverii), „Oaspeții primăverii”, „Fantezie de miresme, culoare și cântec”, „Suntem harnici, suntem mari, suntem fii de gospodari”(munci specifice primăverii), „Scrisoare de la primăvară” (evaluare proiect).

Tema: „**Ocolul lumii**”

Subteme: „Plecăm în excursie”, „Călătorie pe marea albastră”, „Meserii din toate colțurile lumii”, „Copiii din lumea-ntreagă”.

Tema: „De mâine voi fi școlar, silitor, cu note mari!”

Subteme: „ Comorile din abecedar”, „Ce știu despre ceea ce mă înconjoară?”, „Cartea – prietena mea”.

Alte exemple de proiecte ce se pot derula pe parcursul unei zile(miniproiect) sau al unei săptămâni pot fi următoarele: „Pământul – planeta albastră”, „1 Decembrie – Ziua Națională a României”, „Jocurile iernii”, „Hora unirii”, „Poveștile pădurii”, „Aricele și prietenii săi”, „Prietenii naturii”, „Imnul micilor ecologiști”, „În lumea insectelor”, „Copilăria mea iubită”.

6. Proiect integrat „ Magia sărbătorilor de iarnă”

Grupa: mare (N2)

Tema de studiu: Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?

Tema proiectului: „Magia sărbătorilor de iarnă”

Perioada: 3 săptămâni

Obiective cadru:

-dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului înconjurător, precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia;

-utilizarea unui limbaj adecvat în prezentarea unor fenomene naturale;
-dezvoltarea exprimării orale, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale;

Obiective de referință vizate:

DLC:

- să participe la activitățile de grup inclusiv la activitățile de joc, atât în calitate de vorbitor, cât și de auditor;
să înțeleagă și să transmită mesaje simple; să reacționeze la acestea;
să audieze cu atenție un text, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles;
să utilizeze materiale scrise în vederea realizării unei sarcini date;

DȘ:

-să -și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la recunoașterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri / mulțimi, pe baza unor însușiri comune (formă, mărime, culoare);
- să înțeleagă și să denumească relațiile spațiale relative, să plaseze obiecte într-un spațiu dat ori să se plaseze corect el însuși în raport cu un reper dat;
-să numere de la 1 la 5, recunoscând grupele cu 1-5 obiecte și cifrele corespunzătoare;
- să cunoască unele elemente componente ale lumii înconjurătoare, precum și interdependența dintre ele;
să recunoască și să descrie verbal și/sau grafic anumite schimbări și transformări din mediul apropiat;
-să comunice impresii, idei pe baza observărilor efectuate;

DOS:

-să cunoască și să respecte normele necesare integrării în viața socială, precum și reguli de securitate personală;
să aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu norme prestabilite și cunoscute;
-să cunoască și să utilizeze unelte simple de lucru pentru realizarea unei activități practice;
să efectueze operații simple de lucru cu materiale din natură și sintetice;

DEC:

-să obțină efecte plastice, forme spontane și elaborate prin tehnici specifice picturii;
-să compună în mod original și personal spațiul plastic, utilizând materiale și tehnici diferite;
-să interpreteze liber, creativ, lucrări plastice exprimând sentimente estetice;
- să exerseze deprinderile tehnice specifice modelajului în redarea unor teme plastice;
să descopere lumea înconjurătoare cu ajutorul auzului;
să intoneze cântece pentru copii;
să asocieze mișcările sugerate de textul cântecului cu ritmul acestuia;

DPM:

să perceapă componentele spațio-temporale (ritm, durată, distanță, localizare);
să fie apt să utilizeze deprinderile motrice însușite în diferite contexte.

Resurse materiale: cărți ilustrate pentru copii, pliante, fructe, frunze ruginii, caiete, creioane colorate, pensule, acuarele, plastilină, planșete, jetoane, planșe cu fenomene ale naturii, cu livada, culegere de texte literare, culegeri de cântece,

Resurse umane: copii, educatoare, elevi, învățătoare, părinți, preot, meșter popular,

Metode folosite: observarea spontană și dirijată, învățarea prin descoperire, povestirea, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul, problematizarea, lotus de grup, turul galeriei, brainstorming de grup și individual;

Evaluarea proiectului: expoziție cu lucrările copiilor, realizarea unei cărți despre sărbătorile iernii (decuparea, lipirea unor imagini reprezentând aspecte de iarnă și șnuruire), Balul Obiceiurilor de iarnă, serbarea Pomului de Crăciun

Eveniment de deschidere:

Am împodobit sala de grupă cu fulgi de nea, crenguțe de brad, cizmulițe de diferite dimensiuni, am expus la centrul tematic imagini reprezentând sărbătorile iernii, puzze-luri cu aspecte de iarnă (Crăciunul copiilor, Nașterea Domnului), ilustrații din Albă ca zăpada și cei șapte pitici”, „Puf-alb și Puf-gri” și am realizat o machetă cu un peisaj de iarnă (Biserică, brazi confecționați din conuri de brad, căsuțe). Copiii le-au observat, analizat, au discutat între ei despre ceea ce au văzut în sala de grupă, apoi am hotărât că în zilele următoare ne vom informa și vom discuta mai multe despre sărbătorile de iarnă și despre sentimentele pe care acestea le trezesc în sufletele oamenilor. Am răspuns la întrebările copiilor:

„ Cine a fost moș Nicolae?

De ce acesta lasă copiilor obraznici o nuielușă în ghetuțe?

Unde locuiește moș Crăciun?

Cine îl ajută să confecționeze jucăriile?

Cum poate ajunge moșul într-o singură noapte la copiii din lumea întreagă?

De ce plecăm la colindat în ajunul Crăciunului?, etc.

După această discuție, copiii s-au arătat interesați să afle toate aceste lucruri pe care încă nu le știau și, împreună am hotărât să desfășurăm proiectul „Magia sărbătorilor de iarnă”.

Centre de interes deschise și materiale puse la dispoziția copiilor:

BIBLIOTECA	ȘTIINȚĂ	ARTĂ
Cărți ilustrate reprezentând aspecte de iarnă, fișe de lucru individuale, jetoane cu fulgi de zăpadă, clopoței, brăduți, cadouri, ghetuțe, globulețe, stelute, ilustrații din poveștile „ Albă ca Zăpada și cei șapte pitici”, „ Puf-alb și Puf-gri” ilustrații din poeziile „ Vine moșul Nicolae ”, „ Moș Crăciun ”	planșe ce redau fenomene ale naturii, „Cartea iernii”, „Calendarul anotimpurilor”, calculator,	Coli de hârtie A4, creioane colorate, coli colorate cartonate, hârtie glace, foarfece, lipici, acuarele, pensule, plastilină, planșete, conuri de brad, bronz auriu și argintiu,
CONSTRUCȚII	JOC DE ROL	JOC DE MASĂ / NISIP ȘI APĂ.....
Forme geometrice, Lego, cuburi de lemn, de plastic de diferite dimensiuni și culori, scobitori, cutii goale de chibrit, alte materiale existente la acest centru	Jucării, costume, pălăriile anotimpurilor, obiecte de artă populară, fesuri roșii, trăistuțe, instrumente muzicale, sorcove, cutii din carton (pentru rafturi), sac roșu,	Puzzle, tăblițe magnetice cu cifre, litere, jocuri de masă: „Din jumătăți – întreg”, „Caută perechea”.

INVENTAR DE PROBLEME

Ce știm?	Ce nu știm și vrem să aflăm?
Care sunt sărbătorile iernii, Moș Nicolae lasă daruri în ghetuțele copiilor cumiți, Copiii trebuie să-și lustruiască ghetuțele, Nimeni nu l-a văzut pe moș Nicolae, În seara de Ajunul Crăciunului vine moș Crăciun, iar noi împodobim bradul, Tot în ajunul Crăciunului (sau mai devreme, după caz) tăiem porcii,	Cine este moș Nicolae? Ce primesc copiii care nu sunt cumiți? Cine a fost Crăciun? Cum a fost ales bradul ca pom de Crăciun? Ce este colindul? De ce mergem în seara de ajun să colindăm în fiecare casă? Cum întâmpină gazdele colindătorii? (specificul fiecărei zone)

Gospodinele pregătesc tot felul de bucate, În ajunul Crăciunului sărbătorim Nașterea Lui Iisus Hristos, iar copiii merg cu colindul.	Unde S-a născut Iisus Hristos? Ce sentimente trezește în sufletele noastre Crăciunul? Cum putem fi mai buni și mai curați în suflet?
---	--

Subtemele proiectului

1. Moș Nicolae pentru o zi
2. Călători pe meleagurile lui moș Crăciun
3. Crăciunul – o rază de iubire în sufletele noastre

Moș Nicolae pentru o zi

ZIUA / DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
LUNI	ADP + ALA + ADE Activitate integrată : Povestea lui moș Nicolae ADP: Întâlnirea de dimineață - Scrisoare de la moș Nicolae ALA: 1. Știință: Grupează ghetuțele după mărime Artă: Decorăm cizma moșului Joc de rol: De-a moș Nicolae și copiii 2. Joc de euritmie: Dansul fulgilor de nea ADE: DȘ: Povestea Sfântului Nicolae – lectura educatoarei DOS: Iubire și ocrotire – studii de caz
MARȚI	ADP: Întâlnirea de dimineață: Oare știu să fiu un bun prieten? Mă pregătesc pentru activități ALA + ADE – Activitate integrată „Căsuța prieteniei” ALA: 1. Construcții: Adăpost pentru păsărele Biblioteca: Scriu numele prietenului meu Artă : Cartea prieteniei –decupare, lipire, confecționare, 2. Joc de mișcare: Hora prieteniei ADE: DȘ: Numărăm prietenii din căsuță (pitici, șoricei, pupeze, broscuțe) – ex. cu material individual DEC: Căsuța din pădure” – predare
MIERCURI	ADP + ALA + ADE Activitate integrată „ Mai sunt pe lumea asta copii sărmani și singuri” ADP: 1. Întâlnirea de dimineață: Dacă aș fi moș Nicolae... Ne pregătim pentru activități 1. Opțional 1: „Caracterul –oglinda sufletului meu”: „ O inimă generoasă” (DOS, DEC) – confecționare inimă, evaluare – Jurnalul generozității ALA: 1. Biblioteca: Poveste de iarnă – lectură după imagini Joc de masă: Caută perechea! Artă: Orășelul copiilor - desen 2. Joc distractiv: „Ghicește la ce m-am gândit!” DLC: „Fetița cu chibrituri” - povestire DOS: Cadouri pentru copiii orfani – confecționare
JOI	ADP: 1. Întâlnirea de dimineață: Discuții libere despre iarnă și aspecte caracteristice

	<p>2 Opțional 2 : „Ciupercuța cea isteasă o poveste ne învață”: „Hansel și Gretel”- metoda predicțiilor</p> <p>ALA:</p> <p>1. Joc de masă: Completează ce lipsește! Joc de rol: Magazinul cu jucării Știință: De unde vin fulgii de zăpadă?</p> <p>2. Joc didactic: A câta cizmuliță lipsește?</p> <p>DȘ (+ DOS+DLC) Activitate integrată „Cu iarna ne jucăm” – joc- exercițiu formare de mulțimi (jetoane cu stelute, ghetuțe, jucării, cadouri,), decupare, lipire, confecționare „Cartea iernii”</p> <p>DPM: Alergare spre diferite direcții, cu oprire la semnal; Joc: Atenție la semnal!</p>
VINERI	<p>ADP: Întâlnirea de dimineață – De unde știe moș Nicolae faptele noastre? Ne pregătim pentru activități</p> <p>ALA: 1. Biblioteca: Puf-alb și Puf-gri – lectura educatoarei Artă: Colorăm pe Sfântul Nicolae Construcții: Orașul lui moș Nicolae</p> <p>2. Joc de atenție: Unde am ascuns cadoul?</p> <p>ADE – Activitate integrată: „ Ghetuțele fermecate ne-nvață lucruri minunate ”</p> <p>DLC: Vine moșul Nicolae - memorizare</p> <p>DEC: În așteptarea lui moș Nicolae – activitate pe grupe - pictură (felicitări, ghetuțe, cadoul de la moș, realizate în diferite tehnici)</p>

Călători pe meleagurile lui moș Crăciun

ZIUA / DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
LUNI	<p>ADP +ALA + ADE Activitate integrată: Cine este moș Crăciun?</p> <p>ADP: Întâlnirea de dimineață- Voi întrebați, eu vă răspund (curiozități despre moș Crăciun)</p> <p>ALA: 1. Știință: Cum poate zbura săniuța? Artă: Chipul lui moș Crăciun – desen Joc de rol: O excursie la Polul Nord</p> <p>2. Joc de mișcare: Caută drumul spre căsuța moșului</p> <p>ADE:</p> <p>DȘ: Povestea lui Crăciun – lectura educatoarei</p> <p>DOS: Rugăciune pentru părinți</p>
MARȚI	<p>ADP + ALA + ADE Activitate integrată: Surprizele din atelierul de jucării</p> <p>ADP: Continuă povestea! Mă pregătesc pentru activități</p> <p>ALA: 1. Artă: Globulețe pentru brad – confecționare Biblioteca: Moș Crăciun - memorizare Joc de masă: Caută umbra spiridușului!</p> <p>2. Joc de mișcare: Piticii</p> <p>ADE:</p> <p>DȘ: Facem ordine în atelierul moșului (formare de mulțimi – lumânări, clopoței, stelute, globulețe, jucării, cadouri)</p> <p>DEC: „Clopoței” - predare</p>
MIERCURI	<p>ADP: 1. Întâlnirea de dimineață: Ne pregătim pentru activități</p> <p>Opțional 1: „Caracterul –oglină sufletului meu”: „Bradul iertării” (DLC +</p>

	<p>DEC)</p> <p>ALA + ADE – Activitate integrată „Sacul cu surprize al lui moș Crăciun”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Construcții: Sania moșului Artă: Ghirlande și ornamente pentru brad – confecționare Biblioteca: Poveste de iarnă – lectură după imagini 2. Jocuri la alegerea copiilor <p>DLC: „Moș Crăciun”, de O. Cazimir - memorizare DEC: Bradul împodobit - pictură</p>
JOI	<p>ADP: 1. Întâlnirea de dimineață: Comunic în oglindă 2 Opțional 2 : „Ciuperca cea isteată o poveste ne învață”: „ Călătoria misterioasă pe tărâmul poveștilor” – joc didactic</p> <p>ALA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biblioteca: Obiceiuri de Crăciun Joc de rol: De-a renii lui moș Crăciun Știință: Dacă nu va ninge de Crăciun va putea porni săniuța moșului? 2. Joc de atenție: Unde a zburat fulgul? <p>ADE – Activitate integrată: „ Un cadou – surpriză ” DȘ : Ce formă are? – joc exercițiu DPM: săritura cu desprindere de pe ambele picioare joc: Cursa cadourilor</p>
VINERI	<p>ADP + ALA + ADE Activitate integrată: „ Moș Crăciun caută ajutoare” ADP: Întâlnirea de dimineață: „ În vizită la moș Crăciun” Ne pregătim pentru activități</p> <p>ALA: 1. Construcții: Palatul lui moș Crăciun Artă: Cadouri mari și mici - modelaj Joc de rol : De-a spiridușii 2 Ghici , ghicitoarea mea!</p> <p>ADE: DLC: Cui trimit scrisoarea? – joc didactic DOS : confecționare de jucării din materiale din natură, realizare de felicitări de Crăciun (metoda florii de lotus)</p>

1. Crăciunul – o rază de iubire în sufletele noastre

ZIUA / DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
LUNI	<p>ADP + ALA + ADE Activitate integrată – Povestea Lui Iisus Hristos ADP: Întâlnirea de dimineață – Cuvinte minunate, cuvinte fermecate ALA: 1. Știință: Cum pot fi îngerașii aproape de noi, chiar de nu-i vedem? Joc de rol: De-a magii Construcții: Ieslea Lui Iisus 2 Joc de mișcare: Zborul îngerilor</p> <p>ADE: DȘ: Nașterea Lui Iisus Hristos - povestire DOS: Colindele – convorbire (audiție colinde din diferite zone ale țării)</p>
MARȚI	<p>ADP: Întâlnirea de dimineață – Cele 10 porunci ALA+ADE Activitate integrată – Lumea nevăzută ALA: 1. Artă: audiție colinde Biblioteca: Raiul și îngerii – citire de ilustrații (imagini din facerea lumii și din căderea îngerilor) Joc de masă: Caută îngerașul potrivit!</p>

	<p>2 Joc distractiv: Rece-cald</p> <p>ADE: DȘ: Câți îngerăși și câte aripi sunt? – exercițiul cu material individual DEC: Sus la poarta Raiului – predare</p>
MIERCURI	<p>ADP + ALA + ADE Activitate integrată „Sacrificiu și iubire”</p> <p>ADP: 1. Întâlnirea de dimineață: Cum putem cântări iubirea? Ne pregătim pentru activități</p> <p>2 Opțional 1: „Caracterul –oglinda sufletului meu”: „ Copacul recunoștinței” confecționare</p> <p>ALA: 1. Biblioteca: Brăduțul - memorizare Artă: Iarna în pădurea de conifere – machetă Construcții: Construim orașul Fericirii</p> <p>2 Joc distractiv: Atinge crenguța!</p> <p>DLC: Povestea bradului de Crăciun – lectura educatoarei DEC: Crenguțe de brad - pictură</p>
JOI	<p>ADP: Întâlnirea de dimineață: Ce mă face fericit</p> <p>Opțional 2 : „Ciupercuța cea isteată o poveste ne învață”: „ Povești care se țin de mână” - joc didactic</p> <p>ALA:</p> <p>1. Bibliotecă: Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici Joc de rol: De-a gospodinele Știință: Studiem acele bradului</p> <p>2. Joc distractiv: Trenulețul cadourilor</p> <p>ADE: DȘ : Activitate integrată(DȘ+DLC+DEC) Surprize de la zâna Iarnă (formare de mulțimi, comparare , interpretare de cântece, formulare de enunțuri) DPM: Mers în plan înclinat; joc: Excursionistii</p>
VINERI	<p>ADP+ALA+ADE – Activitate integrată „ Am plecat să colindăm!”</p> <p>ADP: Unde-s mulți puterea crește... Ne pregătim pentru activități</p> <p>ALA: 1. Biblioteca: Formulăm enunțuri cu cuvintele... Artă: audiție colinde Joc de masă: Crăciunul copiilor – puzzle</p> <p>2 Scenetă: Nașterea Mântuitorului</p> <p>ADE: DLC: Crăciunul în sufletul meu de copil – poveste creată DOS : Elemente de activitate casnică - Decorăm sala de grupă</p>

III. Activitățile integrate în proiectarea zilnică a demersului educațional din grădiniță

Predarea integrată a conținuturilor se manifestă atât la nivelul proiectării globale, cât și în proiectarea activităților zilnice.

Procesul formativ – educativ pe care îl desfășoară în activitatea cu preșcolarii permite fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență didactică, originalitatea și creativitatea prin realizarea activităților cu caracter integrat.

Experiențele de învățare la care copilul participă pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferențiate, în funcție de gradul de interes manifestat de aceștia, de particularitățile individuale ale fiecărui copil. Astfel, activitățile integrate se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învățare, individual, în perechi, în microgrup sau cu întreaga grupă. Prin intermediul jocului, considerat element dominant al vârstei preșcolare, copilul poate dobândi noi cunoștințe, își formează anumite priceperi și deprinderi, dar are și ocazia să aplice în situații concrete cunoștințele învățate, să interrelaționeze cu colegii, să-și formeze și dezvolte abilități socio-afective, prin asumarea responsabilității și rolurilor diferite în cadrul microgrupului din care face parte.

Obiectivele cadru și de referință propuse de noua programă pentru învățământul preșcolar se pot realiza atât prin activități pe domenii experiențiale, cât și prin activități cu caracter integrat, acestea din urmă permițând educatoarei o abordare complexă a temelor enunțate în conținuturi. Activitățile realizate în manieră integrată oferă copiilor posibilitatea de a se exprima liber, de a fi plasați în mijlocul acțiunii, de a realiza diverse construcții în plan mental, de a investiga, de a crea, de a transpune în practică cele învățate, de a găsi mijloace pentru o finalitate reală, astfel că viitorul elev de mai târziu se va deprinde încă de timpuriu cu strategia cercetării, își va însuși metodele de muncă științifice, va învăța să creeze situații problemă, va emite ipoteze asupra cauzelor și relațiilor în curs de investigație, va face prognosticuri asupra rezultatelor posibile, va formula idei și va exprima puncte de vedere diferite. Aceste activități lasă mai multă libertate de exprimare și acțiune atât pentru preșcolari, cât și pentru educatoare, care poate să-și construiască un program zilnic în funcție de temele propuse de programă, de perioada de semestru, de particularitățile colectivului de copii.

Activitatea integrată poate fi definită ca fiind un demers coerent, global în care granițele dintre discipline dispar, activitatea desfășurându-se după un scenariu bine stabilit, în scopul investigării unei teme.

Activitățile integrate se pot desfășura atât în cadrul unui proiect, dar și în cadrul temelor săptămânale.

Prin abordarea activităților în formă integrată, educatoarea organizează învățarea ca un regizor, un moderator, ajutându-i pe copii să înțeleagă, să accepte și să stimuleze opinii personale, emoții, sentimente, să fie parteneri în învățare. Astfel, educatoarea dobândește diferite competențe, cum ar fi: consilier, mediator, coordonator, coevaluator, animator, partener în învățare.

Prin aceste activități se va pune accentul pe dezvoltarea gândirii critice, pe latura calitativă a formării, pe feed-back-ul pozitiv. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine încheiat a conținuturilor corespunzătoare ariilor curriculare implicate. În maniera activităților

integrate întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg, având o organizare și structurare a conținuturilor menită să elimine granița dintre domeniile de învățare.

Abordarea integrată este, așadar, o împletire a conținuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare și aplicarea practică a celor învățate.

Săptămânal, fiecare educatoare trebuie să desfășoare **3** activități integrate la nivel I(3-5 ani) și **5** activități la nivel II (5-6/7 ani).

Finalitățile activităților integrate trebuie selectate de către educatoare din obiectivele cadru și de referință ale domeniilor experiențiale din curriculum pentru învățământul preșcolar, iar obiectivele operaționale se vor constitui într-un set de 4 – 5 obiective, cu referire directă la experiențele de învățare vizate. Conținuturile sunt selectate în strânsă legătură cu nivelul de integrare curriculară.

În cazul în care tema săptămânii este „Farmecul pădurii”, iar tema activității integrate este „Câte-un arbore plantăm, pădurea să o salvăm”, conținuturile vor proveni din domeniile experiențiale: Știință (DȘ), Om și Societate (DOS), dar vor fi selectate acele conținuturi care vor contribui la realizarea cerințelor impuse de tema activității integrate. Procurarea arborilor de la pepinieră, plantarea acestora, căutarea de informații despre condițiile de plantare, realizarea unui afiș cu sloganul „Salvați pădurile!”, implicarea copiilor în viața comunității prin mediatizarea mesajului ecologic, toate aceste situații de învățare contribuie la explicarea, analiza și rezolvarea temei propuse.

În activitățile integrate accentul va cădea pe activitățile de grup și nu pe cele frontale, copiii fiind încurajați în permanență să se manifeste, să -și exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții, să-și asume roluri și responsabilități, și mai ales, „ să facă”, „ să trăiască împreună cu ceilalți” și „ să devină” parte integrantă a comunității.

Activitățile integrate propuse de curriculum pentru învățământul preșcolar sunt, în funcție de durată și elemente de conținut, de patru tipuri:

1. „activitate integrată care înglobează toate activitățile din programul unei zile și care se desfășoară pe parcursul întregii zile (ADP + ALA + ADE)
2. activitate integrată care înglobează ALA + ADE din ziua respectivă
3. activitate care înglobează ADE dintr-o zi
4. activitate integrată în care activitatea de bază este un anumit tip de ADE din ziua respectivă , în care sunt înglobate elemente din mai multe DE, indiferent de programul zilei.” („ Curriculum pentru învățământul preșcolar”)

Un aspect important ce trebuie precizat legat de proiectarea și planificarea activităților de tip integrat este faptul că activitățile care fac parte din activitatea integrată își pierd statutul de activitate de sine stătătoare, acestea fiind părți componente ale unui demers global. Astfel, pentru activitatea integrată se întocmește un singur proiect didactic, indiferent de conținutul acesteia.

În continuare vor fi prezentate proiecte didactice ale fiecărui tip de activitate integrată, atât în cadrul predării de noi conținuturi, cât și în cadrul verificării, sistematizării și evaluării cunoștințelor preșcolarilor.

Proiect de activitate integrată (ADP + ALA + ADE)
Pădurea fermecată

Grupa: mare

Tema: Pădurea fermecată

Tipul activității: predare, consolidare de cunoștințe

Forma de realizare: activitate integrată

Scopul activității:

Verificarea și consolidarea cunoștințelor despre pădure și viețuitoarele acesteia

Consolidarea numărului în limitele 1 – 8, recunoscând grupele de obiecte și cifrele corespunzătoare

Educarea gustului estetic prin armonizarea culorilor

Dezvoltarea deprinderii de a intona corect, expresiv și omogen cântecul „ Ceata lui Pițigoi”

ADP:

Întâlnirea de dimineață: Așa da / așa nu – protejare / degradare a mediului

ALA:

1. Centre de interes:

Biblioteca: Sortează poveștile ce conțin doar animale.

Artă: Frumusețile pădurii – desen

Știință: Ceata lui Pițigoi

2. Concurs de ghicitori despre vietățile pădurii

ADE:

DȘ: Veverița adună alune – joc exercițiu

DEC: Ceata lui Pițigoi

Obiective operaționale:

ADP:

- să aleagă imaginile ce reprezintă protejarea mediului;
- să conștientizeze consecințele negative ale degradării mediului;

ALA:

1. Biblioteca:

- să ordoneze imaginile din povești, în funcție de criteriul dat de educatoare, precizând titlul poveștilor;
- să redea anumite evenimente din povești, formulând enunțuri corecte din punct de vedere gramatical;

Artă:

- să redea, prin tehnici specifice desenului, pădurea și viețuitoarele acesteia, utilizând culorile potrivite;
- să realizeze o lucrare originală;

Știință:

- să denumească animalele din imagine, precizând elementele sale caracteristice;
- să sorteze ilustrațiile, potrivit cerinței educatoarei;

2. Ghicitori

- să descopere animalul prezentat, după caracteristicile acestuia;

ADE:

DȘ

- să numere corect de la 1 la 8, recunoscând grupele cu 1 – 8 elemente și cifrele corespunzătoare;
- să utilizeze corect numeralul ordinal;

DEC

- să interpreteze cântecul individual, pe grupe, în colectiv, respectând ritmul și linia melodică a acestuia;
- să tacteze ritmul cântecului;
- să execute mișcări sugerate de textul și melodia cântecului.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, povestirea, expunerea, activitatea pe grupe,

Mijloace: personaje Disney, ilustrații din poveștile învățate („Scufița roșie”, „Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Iedul cu trei capre”), jetoane reprezentând animale sălbatice, domestice, coli albe, creioane, culori, material mărunț, cifre, planșă din cântecul „Ceata lui Pițigoii”.

Evaluare: evaluare curentă, aprecieri verbale, verificare orală, probă practică, analiza răspunsurilor și a produselor activității,

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual,

Scenariul zilei:

La întâlnirea de dimineață, copiii vor avea la centrul tematic câteva imagini reprezentând personaje de la Disney și diferite imagini reprezentând acțiuni de protejare / degradare a mediului. Copiii vor fi așezați în formă de semicerc.

Întâlnirea de grup.

Copiii sunt salutați: „ Bună dimineața, ursuleților!”

Aceștia răspund salutului și se salută reciproc.

Pentru **spargerea gheții**, vom executa exercițiul Pizza.

Copilul zilei va fi ales un copil care nu a mai venit demult la grădiniță, care va face prezența, numind copiii din sala de grupă.

Se va completa **Calendarul Naturii**, se va aminti anotimpul în care suntem, lunile acestuia și câteva caracteristici, ziua săptămânii și simbolul potrivit vremii.

Împărtășirea cu ceilalți:

Discuție despre ce au făcut în week-end

Activitatea de grup se va realiza prin cântecul „ Veverița”.

Noutatea zilei

Introducerea în activitate se realizează prin intermediul personajelor Disney, pe care copiii le vor găsi la centrul tematic. Vor avea loc discuții despre mediul de viață al acestora (pădurea) și despre modul în care trebuie să-l ocrotim. Se va realiza activitatea de dezvoltare personală: „ Așa da / așa nu ”.

Vor fi realizate activitățile pe centre de interes care vor avea rolul de a reactualiza cunoștințele copiilor despre pădure și viețuitoarele acesteia, apoi se vor desfășura activitatea matematică și educația muzicală. Ziua va culmina cu concursul de ghicitori.

Secvența didactică	Conținut	Strategii didactice	Evaluare
Moment organizatoric	Pregătirea materialului didactic, amenajarea sălii de grupă, intrarea copiilor în sala de grupă.		
Captarea atenției	Se va realiza cu ajutorul unor ilustrații reprezentând pădurea și personaje Disney, pe	conversația	orală aprecieri

	care copiii le vor descoperi și analiza. Se va desfășura jocul „ Așa da / așa nu! ”. Tranziție: Poezia „ Glasul pădurii ”	explicația jocul	verbale
Reactualizare a structurilor dobândite anterior	Se vor desfășura activitățile pe centre de interes: Bibliotecă: Sortează poveștile ce conțin numai animale! Știință: Alege animalul potrivit! Artă: Frumusețile pădurii – desen Prin Turul galeriei, fiecare copil va prezenta ce a realizat la centrul ales. Tranziție: cântecul „Numărătoarea ”	conversația exercițiul povestirea desen	Orală, pe grupe, individuală B: Sortează imaginile cu animale. Precizează titlul poveștii și redă anumite evenimente. Ș: Alege animalele și precizează 2-3 caracteristici. A: Desenează pădurea cu aspectele sale caracteristice.
Enunțarea scopului și obiectivelor propuse	Anunțarea temei și prezentarea obiectivelor pe înțelesul copiilor.	expunerea conversația	orală observarea interesului copiilor pentru activitate
Prezentarea optimă a conținutului	Se va desfășura jocul-exercițiu „ Veverița adună alune ”. Se va executa jocul de probă. Copiii vor număra alunele, vor alege cifra corespunzătoare. Complicarea jocului (1) Copiii vor alege tot atâtea alune câte indică cifra sau cât precizează educatoarea („Veverița a adunat 5 alune.”)	jocul- exercițiu demonstrarea explicația exercițiul	orală, frontală, de individuală, Numără corect alunele, realizează șirul numeric 1 – 8 , compară două mulțimi prin formare de perechi.
Dirijarea învățării	După ce a terminat de adunat alune, veverița s-a jucat prin pădurea fermecată cu prietenii săi. În timp ce se jucau au auzit un cântecel: „ Ceata lui Pițigoi Trece mândră prin zăvoi. Toți luptători de soi, Dai într-unul țipă doi!” Voi descoperi planșa de la panou reprezentând cântecul „Ceata lui Pițigoi ”. Se va analiza imaginea, apoi se vor executa exercițiile de încălzire a vocii (exerciții de respirație, vocalize, exerciții ritmice). Voi cânta întreg cântecul, apoi se va învăța pe fragmente logice. Se va cânta primul fragment de 2-3 ori, apoi al	expunerea conversația exercițiul demonstrarea explicația	orală frontală

	doilea. Se vor cânta ambele fragmente. Se va proceda la fel în continuare.		
Obținerea performanței și evaluarea	Se vor face aprecieri asupra comportamentului copiilor. Se vor forma două echipe de copii și se va desfășura concursul de ghicitori. Va câștiga echipa cu cele mai multe răspunsuri corecte.	exercițiul	Orală, pe grupe, individuală
Încheierea activității	Se vor face aprecieri și observații despre desfășurarea activității și participarea copiilor.	conversația jurnalul grupei	completarea Jurnalului Grupei

Proiect de activitate integrată (ADP + ALA + ADE)

O excursie de neuitat

Grupa: mixtă

Tema: „O excursie de neuitat”

Tipul activității: consolidare, verificare, sistematizare de cunoștințe, priceperi și deprinderi;

Forma de realizare: activitate integrată

Scopul activității:

Consolidarea, verificarea și sistematizarea cunoștințelor copiilor despre pădure și viețuitoarele acesteia;

Consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică;

Dezvoltarea operațiilor gândirii, a atenției voluntare și a spiritului de echipă.

Domenii implicate:

ADP:

Întâlnirea de dimineață

„Cum protejăm pădurea și viețuitoarele acesteia?”- convorbire

ALA:

Activități pe centre de interes:

BIBLIOTECA: Cartea pădurii”- citire de ilustrații

ȘTIINȚĂ: „Animale din povești ”

ARTĂ: „Peisaj de basm” – desen

2. Joc de mișcare: „ Execută ca mine!”

ADE:

DȘ - Cunoașterea mediului: „ Vietățile pădurii” – joc didactic interdisciplinar
(DȘ, DLC, DEC)

DOS- Activitate practică:

N1: „Cabana din pădure”- lipire

N2: Farmecul pădurii”- lucrare colectivă

Tranziții: versuri (ALA 1), joc cu text și cânt „Iepurașii”,

Rutine: „Picnic în pădure” - exersarea unor deprinderi igienice

Obiective urmărite în cadrul activității de dezvoltare personală:

O1: Să precizeze acțiunile de protejare/ degradare a faunei și florei pădurilor;

O2: Să motiveze necesitatea protejării mediului de către om;

O3: Să conștientizeze efectele negative ale acțiunii omului asupra mediului;

Obiective urmărite în cadrul activităților la alegere:

Biblioteca:

- O1: Să citească ilustrațiile, precizând toate aspectele prezentate,
- O2: Să formuleze enunțuri corecte din punct de vedere gramatical,
- O3: Să redea, potrivit cerinței, conținutul unor poezii și povești învățate;

Știință:

- O1: Să sorteze ilustrațiile ce conțin animale sălbatice precizând povestea din care fac parte;
- O2: Să enumere trăsături pozitive / negative ale acestora;
- O3: Să numere corect elementele date (morcovii iepurașului, peștii vulpii, alunele veveriței), asociind cifra corespunzătoare numărului de elemente;

Artă:

- O1: Să redea, prin tehnici specifice desenului, tema dată, desenând elemente sugestive, și utilizând culorile potrivite anotimpului pe care îl redă;
- O2: Să analizeze critic și autocritic lucrările;

Joc de mișcare:

- O1: Să execute diferite tipuri de mișcări, după modelul educatoarei (mers, alergare, exerciții pentru brațe, trunchi, picioare) , păstrându-i ritmul,
- O2: Să utilizeze corect diferite părți ale corpului în timpul executării exercițiilor.

Obiective urmărite în cadrul activităților pe domenii experiențiale

DȘ: Cunoașterea mediului

- O1: Să denumească animalele prezentate în jetoane, precizând părțile componente ale corpului animalelor, precum și adăpostul, mediul de viață, hrana, foloase sau daune;
- O2: Să încadreze animalul prezentat în categoria din care face parte(pasăre, mamifer, insectă, reptilă), argumentând alegerea făcută ;
- O3: Să recunoască animalul prezentat, după caracteristicile acestuia;

DLC:

- O1: Să formuleze enunțuri corecte din punct de vedere gramatical;
- O2: Să recite poezii despre diferite animale (arici, urs, veveriță, gărgăriță);
- O3: Să precizeze poveștile în care apar animalele indicate de educatoare;
- O4: Să prezinte, succint, un episod preferat dintr-o poveste al cărui personaj este un animal sălbatic;

DEC:

- O1: Să interpreteze în colectiv cântecele date („ Vulpea șireată”, „Iepurașii”, „Ceata lui Pițigoii”);
- O2: Să asocieze mișcări sugerate de textul cântecelor cu ritmul acestora;

DOS: Activitate practică

- O1: Să lipească , să trateze suprafețe, realizând colaje estetice și funcționale,
- O2: Să verbalizeze acțiunile întreprinse, folosind un limbaj adecvat,
- O3: Să manifeste spirit cooperant în activitățile de grup.

Sarcina jocului:

Recunoașterea și denumirea animalelor sălbatice, a vegetației pădurii și precizarea caracteristicilor acestora,

Verificarea și consolidarea unor poezii, cântece, povești despre vietățile pădurii;

Realizarea unor lucrări care să surprindă pădurea și viețuitoarele acesteia, folosind tehnici specifice activității practice,

Regulile jocului :

Pentru ca trenulețul să ajungă la pădurea fermecată, copiii își vor desfășura activitatea pe sectoare: BIBLIOTECĂ, ȘTIINȚĂ și ARTĂ. Aceștia se vor îndrepta spre sectoare după ce aleg dintr-un coșuleț câte un jeton ce simbolizează unul din centrele deschise.

Odată ajunși în locul mult visat, spre surprinderea copiilor, nu descoperim acel peisaj de basm cu animale mari și mici, izvoare, iarbă verde, arbori seculari care ne spuneau poveștile celor care au trecut odinioară pe acele meleaguri, ci găsim o întindere de copaci tăiați .

Zâna pădurii ne roagă, cu ultimele puteri, să o ajutăm să aducă la viață acel meleag care până nu demult era un colțișor de rai.

Sarcinile se află în Peștera ursului , dar pentru a intra, va trebui să facem exerciții de mișcare. După ce află sarcina, copiii vor executa jocul „ Vietățile pădurii”.

Fiecare răspuns corect va fi recompensat cu un animăluț pe care copiii îl vor plasa în pădurea fermecată.

Complicarea jocului se va realiza prin intermediul unor ghicitori despre animalele pădurii.

În scorbura unui copac vom găsi indicațiile necesare.

După ce fiecare copil a completat peisajul cu câte un animal, zâna pădurii le mulțumește și drept răsplată le dăruiește diferite animăluțe și plante de pădure pentru a realiza un tablou. (N2). Copiii de grupă mijlocie vor realiza cabana din pădure.

Elemente de joc: surpriza, ghicirea, mișcarea, aplauze, mânuirea materialului, trenulețul fermecat, bilețele,

Strategii didactice:

Metode și procedee:

Conversația, brainstorming, explicația, exercițiul, lectura după imagini, demonstrația, jocul didactic, activitate pe grupe, problematizarea,

Mijloace:

Centrul BIBLIOTECĂ: ilustrații reprezentând pădurea în fiecare anotimp, animalele și plantele specifice;

Centrul ȘTIINȚĂ: planșe din poveștile cunoscute, cărți de povești ilustrate („Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Iedul cu trei capre”, „Scufița roșie”, „Veverița cu fălci”, „Căsuța lui Cîp și Dale”; „Căsuța din oală”;

Centrul ARTĂ: coli albe A4, creioane, culori, carioca,

Planșă duplex cu toate formele de relief(ape, câmpie, deal, munte), trenuleț din carton colorat detașabil, zâna pădurii, jetoane reprezentând animale sălbatice și plante specifice pădurii, peșteră din carton colorat detașabilă, bilețele cu sarcinile date, copac detașabil, siluete de animale, adăposturi ale acestora, coli albe, planșă model („Cabana din pădure”), lipici, hârtie glace, animale , planșă de duplex;

Evaluare: evaluare curentă, aprecieri verbale, verificare orală, probă practică, analiza răspunsurilor și a produselor activității,

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual,

SCENARIUL ZILEI:

La întâlnirea de dimineață copiii vor fi așezați în semicerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toți membrii grupei.

Activitatea debutează cu **întâlnirea de grup.**

Copiii sunt salutați: „Bună dimineața, micuți iepurași!”

Aceștia răspund salutului și se salută reciproc.

Pentru **spargerea gheții**, le voi spune copiilor o ghicitoare despre un animal din pădure (vulpea).

Cel care va ghici primul, va fi ales copilul zilei care va face prezența, numind copiii care sunt în sala de grupă.

Se va completa **Calendarul Naturii**, se va aminti anotimpul în care suntem, lunile acestuia și câteva caracteristici, ziua săptămânii și simbolul potrivit vremii.

Împărtășirea cu ceilalți:

Discuție despre mica excursie pe care au avut-o copiii la pădure, cu câteva zile în urmă, impresii, exprimarea liberă a fiecărui copil despre felul în care s-a simțit la pădure.

Activitatea de grup se va realiza prin cântecul „La pădure”.

Noutatea zilei

„În curând vom face o excursie la pădure.

Introducerea în activitate se realizează prin întrebarea „Cum protejăm pădurea și viețuitoarele acesteia?” (ADP)

Voi anunța tema:

„-Astăzi vom face o excursie imaginară la pădure; vom pleca cu trenulețul „Știe-tot” și vom afla tainele pădurii. Vom întâlni în drumul nostru animăluțe, diverse plante, despre care voi aveți destule cunoștințe.

Să pornim la drum!”

Aventura abia acum începe deoarece odată ajunși în Pădurea Zânelor copiii vor avea o misiune importantă, și anume readucerea la viață a acesteia.

Prin jocul „Vietățile pădurii ” se vor verifica și evalua cunoștințele copiilor despre acestea. Jocul de mișcare „Execută ca mine!” se va realiza în timp ce copiii descoperă sarcinile pe care le au de rezolvat.

Scenariul captivant sub formă de joc, materialul didactic, jocurile de mișcare, trenulețul „Știe-tot”, surprizele, activitatea pe grupe vor transpune copiii într-o lume fermecată de poveste unde imaginația și creativitatea sunt pe făgașul lor, și vor avea drept scop o implicare mai activă a copiilor în rezolvarea sarcinilor date.

SECVENȚA DIDACTICĂ	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE	TIPUL DE INTELIGENȚĂ ACTIVAT
Introduce re a în activitate	Se realizează momentul organizatoric prin pregătirea materialului didactic necesar desfășurării activității, amenajarea sălii de grupă, a centrelor de interes și intrarea copiilor în sala de grupă. Se va realiza întâlnirea de dimineață cu toate etapele specifice. Introducerea în activitate se realizează prin întrebarea „Cum protejăm pădurea și viețuitoarele acesteia?” (ADP) În cadrul convorbirii se va pune accentul pe următoarele întrebări: Cine trăiește în pădure? Cine îngrijește pădurea? De ce taie oamenii copacii? Ce animale trăiesc în pădurile noastre? Cine îngrijește animalele din pădure? Ce este „aurul verde”? Ce se face din lemn? Cine împușcă animalele? Cum putem ocroti pădurea? Ce s-ar întâmpla cu animalele dacă	convorbirea brainstor - ming ilustrații reprezentând acțiuni de protejare/ degradare a mediului	orală frontală, individua- ală	interperso- nală lingvistică naturalistă intraperso- nală

	pădurile ar dispărea? Ce s-ar întâmpla dacă se vor tăia toate pădurile?			
Captarea atenției	Se realizează printr-un mesaj transmis de Zâna Pământului, supărată că sora acesteia, Zâna Pădurilor ar putea fi în pericol. Se intuiește materialul didactic.	conversația expunerea	observarea interesului copiilor pentru activitate	interpersonală, lingvistică intrapersonală
Reactualizarea structurilor dobândite anterior	Se analizează planșa cu trenulețul, purtându-se discuții despre formele de relief cunoscute și despre vegetația, fauna specifice pădurilor, precum și despre tipurile de păduri (de foioase, de conifere).	observarea, exercițiul Imagine reprezentând formele de relief, un trenuleț detașabil	verificare orală frontală, individuală aprecieri verbale	vizuală naturalistă
Enunțarea scopului și obiectivelor	Anunțarea temei și obiectivelor propuse -Astăzi vom face o excursie în pădure, cu trenulețul Știe-Tot. Cred că vă întrebați de unde vine numele lui. Nu-i așa? -!!!... Ei bine, acest trenuleț ne va ajuta să ne reamintim cunoștințele despre pădure și viețuitoarele acesteia, însă, ne va învăța și lucruri noi. Vom descrie vietățile pădurii, hrana, adăposturile acestora, dar și plante specifice pădurilor. Zâna vă va oferi și mici surprize dacă veți fi atenți și veți rezolva sarcinile. Pentru ca trenulețul să pornească, se vor realiza activitățile la alegere, pe centrele de interes deschise. Voi citi copiilor un bilețel scris pe unul dintre vagoanele trenulețului, prin care voi enumera obiectivele propuse, precum și sarcinile de lucru pentru activitățile desfășurate pe centre de interes. Tranziție: „Către centre vă-ndreptați Sarcinile să le-aflați. Dacă veți colabora și bine de veți rezolva, Spre Pădurea Zânelor veți pleca.”	conversația explicația bilet cu sarcini pentru fiecare centru de activitate	observarea interesul ui copiilor	

<p>Prezentarea optimă a conținutului</p>	<p>Se realizează activitatea pe centre de interes: BIBLIOTECA: „Cartea pădurii”- citire de ilustrații „ȘTIINȚĂ: Animale din povești” ARTĂ: „Peisaj de basm” – desen. Educatorea va explica sarcinile pentru fiecare sector: BIBLIOTECA: Copiii vor primi ilustrații reprezentând pădurea, fauna și vegetația acesteia, pe care le vor citi. Se vor grupa câte doi și vor citi pe rând ilustrația aleasă. Educatorea va observa capacitatea de exprimare a copiilor, atenția voluntară a acestora precum și creativitatea.</p> <p>ȘTIINȚĂ: Copiii vor sorta ilustrațiile în care sunt prezentate animale din povești. Vor denumi personajele, titlul poveștii, apoi fiecare copil își alege un personaj pe care să îl caracterizeze și să îl prezinte (folosind replici ale acestuia). Educatorea va interveni, cerându-le să enumere trăsăturile pozitive și negative ale acestora. O altă sarcină pentru copiii de la acest sector va fi să numere corect anumite elemente, cum ar fi: morcovii iepurașului, peștișorii vulpii, alunele veveriței, etc.</p> <p>ARTĂ: Copiii vor colora animalele din imagine (N1) sau vor desena un peisaj de primăvară(N2). Trecerea copiilor de la un centru la altul se va face după ce au realizat sarcina dată și aud comanda „1,2,3, schimbă-te unde vrei!”</p>	<p>conversația</p> <p>explicația</p> <p>exercițiul</p> <p>lectură după imagini</p> <p>ilustrații reprezentând diferite păduri, viețuitoare,</p> <p>ilustrații din poveștile cunoscute (cu animale)</p> <p>coli albe, creioane, creioane colorate, imagini cu diverse animale sălbatice,</p>	<p>evaluare orală,</p> <p>observare</p> <p>aprecieri verbale</p>	<p>interpersonală</p> <p>lingvistică</p> <p>muzicală</p> <p>interpersonală</p> <p>lingvistică</p> <p>logico-matematică</p> <p>spațială/vizuală</p> <p>intrapersonală</p>
<p>Dirijarea învățării</p>	<p>DȘ: „Vietățile pădurii”-joc didactic interdisciplinar Desfășurarea jocului Ajungem în pădure și o găsim pe Zâna pădurii care ne roagă, cu ultimele puteri, să o ajutăm să aducă la viață acel meleag care până nu demult era un colțișor de rai. Sarcinile se află în Peștera</p>	<p>conversația</p> <p>explicația</p> <p>demonstrația</p> <p>a</p> <p>jocul didactic</p> <p>exercițiul</p> <p>Jetoane reprezentând</p>	<p>evaluare curentă</p>	<p>naturalistă</p> <p>spațială/vizuală</p> <p>lingvistică</p> <p>kinestezică</p>

	<p>ursului , dar pentru a intra, va trebui să facem exerciții de mișcare.</p> <p>Copiii vor executa exerciții de mers și alergare pe loc, fiind atenți la indicațiile educatoarei.</p> <p>După ce află sarcina, copiii vor executa jocul „Vietățile pădurii”.</p> <p>Fiecare răspuns corect va fi recompensat cu un animăluț pe care copiii îl vor plasa în pădurea fermecată.</p> <p>Educatoarea va explica modul de desfășurare a jocului.</p> <p>Va trebui să alegem un jeton , să denumim animalul prezentat în imagine și să precizăm 2-3 caracteristici ale acestuia.</p> <p>Se va demonstra jocul de către educatoare:</p> <p>Educatoarea va alege un jeton reprezentând o vulpe.</p> <p>Eu am în această imagine o vulpiță.</p> <p>Aceasta este un animal sălbatic și trăiește în pădure, are blana roșcată, este șireată, se hrănește cu găini.</p> <p>Adăpostul ei se numește vizuină.</p> <p>Vulpea apare în foarte multe povești, fiind celebră prin viclenia sa.</p> <p>Voi alege un animal din coșulețul Zânei și îl voi plasa în pădure, la locul potrivit.</p> <p>Executarea jocului de probă</p> <p>Jocul de probă se va executa de către un copil denumit de educatoare.</p> <p>Desfășurarea propriu-zisă a jocului:</p> <p>Jocul se va desfășura la fel:</p> <p>Fiecare copil își alege un jeton, va denumi animalul din imagine , va preciza 2-3 caracteristici, apoi va lua un animal din coșuleț și-l va așeza în tablou pentru a-l completa.</p>	<p>animale din pădure, siluete de animale, Zâna Pădurii, peșteră, bilet cu sarcini,</p>		
<p>Obținerea performanței</p>	<p>Complicarea jocului</p> <p>Vom afla și noua sarcină a jocului, după ce vom executa exerciții pentru brațe, trunchi și picioare (Clopotul, Foarfecele, genuflexiuni, Tăiem lemne, Sări minge, minge sus, etc.).</p> <p>Complicarea jocului se va realiza prin intermediul unor ghicitori despre</p>	<p>joc didactic</p> <p>conversația</p> <p>explicația</p> <p>exercițiul</p>	<p>orală individuală, pe grupe,</p>	<p>kinestezică</p>

	<p>animalele pădurii. Copiii vor fi împărțiți în două echipe: vulpițele și iepurașii. Voi spune, pe rând, fiecărei echipe câte o ghicitoare. Pentru fiecare răspuns corect copiii vor primi diferite elemente pentru a întregi tabloul pădurii: brazi, vizuină, zmeură, mure, alune, bârlog, etc. Va câștiga echipa care va da cele mai multe răspunsuri corecte. Se vor interpreta cântece cunoscute („Vulpea șireată”, „Taraful Chiț”, „Înfloresc grădinile”, etc.) și se vor recita poezii învățate anterior despre animale („Aricii”, „Gospodina”, „Balada unui greier mic”, „Ursul păcălit de vulpe”). Toți copiii vor fi felicitați pentru răspunsurile date.</p>	<p>carte cu ghicitori, materiale din carton colorat (brazi, fructe de pădure, diferite adăposturi ale animalelor sălbatice)</p>		<p>lingvistică interpersonală</p>
<p>Evalua- rea</p>	<p>Tranziție: joc cu text și cânt: „Iepurașii”. Pentru a afla sarcina, copiii trebuie să execute jocul „Ionel și oglinda” (vor imita anumite mișcări). Se va realiza activitatea practică, respectându-se etapele activității: se intuiește materialul, se prezintă tema, sarcinile de lucru pentru fiecare nivel de vârstă. Copiii de grupă mijlocie vor realiza prin lipire „Cabana din pădure”, iar cei de grupă mare vor lucra în echipă în vederea realizării unei lucrări colective: „Farmecul pădurii”. Copiii vor realiza sarcinile propuse. Educatorea va oferi indicații, dacă este cazul. Lucrările vor fi expuse, la panou și vor fi analizate.</p>	<p>joc de mișcare conversația explicația exercițiul lucrul în echipă N1 : foi colorate, materiale decupate pentru cabană (pătrat verde, triunghi maro, două pătrate galbene, triunghiuri pentru brazi, un cerc portocaliu pentru soare)</p>	<p>probă practică orală individuală de grup observare</p>	<p>muzicală vizuală naturalistă interpersonală (N2)</p>

		N2 : coală din duplex, siluete de animale, plante de pădure, copaci, flori, păsărele, soare, nori, lipici,		
Încheierea activității	Se vor strânge materialele și se va face curățenie la centre. Se va apela la capacitatea de generalizare și abstractizare a activității în integralitatea sa. Se vor face aprecieri și observații despre desfășurarea activității și participarea copiilor.	conversația jurnalul grupei	Aprecieri Verbale Consemnarea în jurnalul grupei	

Proiect de activitate integrată de tip ALA (1) + ADE
Pădurea – o lume de poveste

Grupa: mijlocie

Tema: Pădurea – o lume de poveste

Tipul activității: dobândire de noi cunoștințe,

Forma de realizare: activitate integrată (ALA 1 + ADE)

Obiective de referință:

1. Să redea teme plastice specifice desenului,
2. Să numere de la 1 la 5, recunoscând grupele cu 1 – 5 obiecte și cifrele corespunzătoare,
3. Să participe la activitățile de grup, inclusiv la activitățile de joc, atât în calitate de vorbitor, cât și de auditor,
4. Să înțeleagă și să transmită mesaje simple, să reacționeze la acestea,
5. Să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv.

Centre de interes:

1. Artă: pădurea azi / Pădurea mâine...
2. Joc de rol: Petrecerea din pădure
3. Știință: Numărăm animale

Activități pe domenii experiențiale:

1. DLC: „ Glasul pădurii...”, de Passionaria Stoicescu – memorizare (fragment)
2. DEC: „Veverița și prietenii săi”

Obiective urmărite:

- Să redea prin desen pădurea și aspectele sale, realizând lucrări originale,
- Să amenajeze spațiul pentru a crea un colț al pădurii,
- Să numere animalele, asociind cifra corespunzătoare numărului acestora,
- Să rețină sensul noilor cuvinte și expresii: „vrăjitor”, „nepăsător”, „ținut”, „aprig”, „răuvoitor”,

- Să conștientizeze importanța pădurii pentru om și vietăți,
- Să coloreze veverița / alte animale respectând conturul și utilizând culoarea potrivită.
- Să coopereze pentru realizarea sarcinilor.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, brainstorming, lectura educatoarei, explicația, exercițiul, tehnica florii de lotus, memorizare, joc logico-matematic, joc de rol, turul galeriei;

Mijloace: ilustrație cu veverița Fulg de Nea, coli de desen cu veverițe, urși, iepuri, arici, vulpi, brazi, păsări, stejari, creioane colorate, imagine din poezia „ Glasul pădurii”, de Passionaria Stoicescu, coli A4, ilustrații cu animale, cifre, măști de animale, alte materiale specifice sectorului Joc de rol;

Scenariul

La întâlnirea de dimineață ne vom reaminti povestea „Rățușca cea urâtă”, pentru a face legătura cu Veverița Fulg-de Nea. La centrul tematic vom avea diferite ilustrații, albume, reviste ilustrate, reprezentând pădurea cu vegetația și fauna specifice acesteia, materiale naturale (conuri de brad, crenguțe).

Spre deosebire de modul de realizare obișnuit (activități pe centre de interes, apoi cele experiențiale), această activitate va porni de la activitățile pe domenii experiențiale, apoi se va trece la activități pe centre, care vor consolida cunoștințele dobândite.

Scenariul realizat ca o povestioară (veverița supărată, frumusețile pădurii, petrecerea din pădure) ca motiva copiii pentru a se implica activ în desfășurarea activității integrate.

Etapele activității	Conținutul învățării	Strategii didactice	Evaluare
Moment organizatoric	Pregătirea materialelor puse la dispoziția copiilor; Amenajarea sălii de grupă; Intrarea copiilor în sala de grupă;		
Captarea atenției	Se va realiza prin povestea „ Veverița Fulg-de Nea”, supărată pentru că era albă și nici un animăluț nu se juca cu ea. Copiii vor asculta povestea, apoi vor încerca să dea fiecare o soluție pentru a împăca veverița.	lectura educatoarei brainstorming	orală, aprecieri verbale notarea răspunsurilor
Enunțarea scopului și obiectivelor propuse	Anunțarea temei și prezentarea obiectivelor pe înțelesul copiilor Pentru a ajuta veverița să-și facă prieteni, ar fi bine să o colorăm. Vom colora, deasemeni și alte animale pentru a se împrieteni cu veverița. O vom ajuta apoi să descopere și ea minunățiile din pădure, vom organiza o petrecere cu toate viețuitoarele, vom număra invitații și vom învăța micuța veveriță o poezie despre pădure.	conversația	observarea interesului copiilor pentru activitate
Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării	Se va realiza activitatea artistico-plastică, respectându-se etapele specifice acestui tip de activitate. Se vor executa exerciții pentru mușchii mâinilor: Ploaia, Morișca, Cântăm la pian, Spălăm rufe, etc.	conversația explicația demonstrația exercițiul tehnica florii de lotus	orală Desenează folosind culoarea potrivită și respectă

	<p>Copiii vor fi împărțiți pe grupe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupa veverițelor - grupa ursuleților - grupa iepurașilor - grupa aricilor - grupa vulpițelor - grupa brăduților - grupa păsărelelor - grupa stejarilor <p>Fiecare grupă va desena animalul / copacul pe care îl reprezintă.</p> <p>În timp ce copiii desenează, educatoarea îi va pregăti pentru activitatea de educarea limbajului, prin intermediul convorbirii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pădurea vorbește? 2. De ce este importantă pentru noi? 3. Cum putem îngriji pădurea? (să nu facem foc în pădure, dacă tăiem un arbore trebuie să plantăm altul în loc) 		conturul.
Obținerea performanței	<p>La sectorul Bibliotecă vom avea ilustrații din poezia „Glasul pădurii”, de Passionaria Stoicescu pe care copiii le vor analiza.</p> <p>După ce am colorat veverița și noii săi prieteni, haideți să- arătăm frumusețea mediului în care trăiește.</p> <p>Educatoarea va recita model poezia, apoi va realiza „ recitarea albă”. Vor fi explicate noile cuvinte și expresii, iar copiii vor formula scurte enunțuri cu acestea.</p> <p>Se va realiza memorarea poeziei pe fragmente logice, respectându-se etapele metodice ale memorizării.</p>	memorizarea	orală frontală individuală
Evaluarea performanțelor	<p>Se va desfășura activitatea pe centre de interes.</p> <p>Se vor prezenta și explica sarcinile pentru fiecare sector:</p> <p>ARTĂ: Pe o coală împărțită în două părți egale, copiii vor desena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pe prima parte pădurea și frumusețile sale 2. pe a doua parte pădurea, așa cum și-o imaginează că va arăta în viitor, în urma degradării mediului <p>ȘTIINȚĂ: Copiii vor primi ilustrații cu diferite animale pe care le vor denumi, număra și vor preciza 2-3 caracteristici ale acestora:</p> <p>„ Aricii au ieșit din luminiș. Câți sunt? Din Jurrasic un mesaj: Să ne numeri, ai</p>	<p>exercițiul</p> <p>joc logico-matematic</p>	

	<p>curaj? Te-ntreabă broscuța Oac: Câți amici se joacă-n lac? Iepurașii stau la sfat. Câți or fi? I-ai numărat?” JOC DE ROL: Se va da o petrecere pentru veveriță și noii săi prieteni. Copiii vor primi măscuțe de animale, vor amenaja spațiul, vor număra invitații, vor spune cântece și poezii, etc. Prin Turul galeriei, fiecare copil va expune produsul muncii sale.</p>	Joc de rol	
Încheierea activității	<p>Aprecieri și observații Strângerea materialelor de la centre</p>	Turul galeriei	orală observare sistematică

Glasul pădurii (fragment)

De Passionaria Stoicescu

1. Galsul Pădurii-i vrăjitor
n-ai să-l auzi de n-o iubești,
de treci prin ea nepăsător
și n-o ascuți, și n-o privești.
2. Sub trunchii ei strămoșii daci
au locuit și-au apărat
ținutu-acesta de copaci,
pământul țării minunat.
3. Haiduci și aprigi luptători
pentru dreptate-aici s-au strâns;
a fost Pădurea sora lor,
i-a ocrotit și i-a ascuns.
4. Când rupi din codru-o rămurea
gândește-te că trunchiu-i viu
și-i pasă codrului de ea,
că poate rămânea pustiu.
5. Cu brazii mici fii cumpătat
și nu fă în Pădure foc.
Copacul dacă l-ai tăiat,
sădește iute altu-n loc. ”

Proiect de activitate integrată de tip ALA + ADE Călătorie în țara toamnei

Grupa: mare

Tema: „Călătorie în țara Toamnei”

Tipul activității: consolidare, verificare, sistematizare de cunoștințe, priceperi și deprinderi;

Forma de realizare: activitate integrată

Scopul activității:

Consolidarea, verificarea și sistematizarea cunoștințelor copiilor despre toamnă;

Consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică;

Dezvoltarea operațiilor gândirii, a atenției voluntare și a spiritului de echipă.

Domenii implicate:

ALA:

Activități pe centre de interes:

BIBLIOTECA: „ Toamna cu al său alai...” (aspecte caracteristice, fructe și legume de toamnă,) –citire de ilustrații

ȘTIINȚĂ: „Ce este al toamnei?” - joc de analiză și sinteză mentală

ARTĂ: „Peisaj de toamnă”- desen

2. Joc de mișcare: „ Execută ca mine!”

ADE:

DȘ - Cunoașterea mediului: „ Ce știi despre...? – joc didactic

DOS- Activitate practică: „ Amintiri din țara Toamnei” - lipire (activitate pe grupe)

Obiective urmărite în cadrul activităților la alegere:

Biblioteca:

O1: Să citească ilustrațiile, precizând toate aspectele prezentate,

O2: Să formuleze enunțuri corecte din punct de vedere gramatical,

O3: Să-și dezvolte creativitatea limbajului oral, utilizând diferite expresii cunoscute,

Știință:

O1: Să aleagă ilustrațiile ce reprezintă diferite aspecte de toamnă, argumentând alegerea făcută,

O2: Să denumească fructele și legumele de toamnă, stabilind asemănări și deosebiri între acestea,

Artă:

O1: Să redea, prin tehnici specifice desenului, tema dată, desenând trei elemente sugestive,

O2: Să completeze/ modifice creativ desenul colegului, fără a se îndepărta de tema propusă,

O3: Să colaboreze cu ceilalți colegi pentru realizarea sarcinii,

O4: Să găsească un titlu care să definească conținutul desenului.

Joc de mișcare:

O1: Să execute diferite tipuri de mișcări, după modelul educatoarei (mers, alergare, exerciții pentru brațe, trunchi, picioare) , păstrându-i ritmul,

O2: Să utilizeze corect diferite părți ale corpului în timpul executării exercițiilor.

Obiective urmărite în cadrul activităților pe domenii experiențiale

DȘ: Cunoașterea mediului

O1: Să denumească fructele, legumele și florile de toamnă prezentate în jetoane,

O2: Să precizeze două- trei caracteristici ale acestora,

O3: Să descrie mărul / gutuia prin antrenarea analizatorului vizual,

O4: Să denumească diferite obiecte cu care se aseamănă mărul / gutuia,

- O5: Să descrie părțile componente ale mărului/ gutuiei,
O6: Să precizeze modul în care în care pot fi consumate merele/ gutuile,
O8: Să contientizeze necesitatea consumării zilnice a fructelor.

DOS: Activitate practică

- O1: Să lipească , să trateze suprafețe, realizând colaje estetice și funcționale,
O2: Să lipească diferite obiecte din natură realizând copacul toamnei,
O3: Să verbalizeze acțiunile întreprinse, folosind un limbaj adecvat,
O4: Să execute individual sau în grup, tema dată,
O5: Să manifeste spirit cooperant în activitățile de grup.

Sarcina jocului:

Recunoașterea și denumirea fructelor, legumelor și florilor de toamnă și precizarea caracteristicilor acestora,
Realizarea unor lucrări care să surprindă diferite aspecte de toamnă, folosind tehnici specifice activității practice,

Regulile jocului :

Pentru a intra în țara Toamnei, copiii își vor desfășura activitatea pe sectoare: BIBLIOTECĂ, ȘTIINȚĂ și ARTĂ. Aceștia se vor îndrepta spre sectoare după ce aleg din colțul Toamnei câte un jeton ce simbolizează unul din centrele deschise.
Odată deschisă poarta spre tărâmul Toamnei, copiii vor descoperi trei uși pe care le vor deschide cu ajutorul unor chei magice și vor executa diverse exerciții de mișcare.

Copiii răspund sarcinilor date : denumirea fructelor, legumelor, florilor din jetoane și precizarea a cel puțin 2-3 caracteristici ale acestora.

Răspunde copilul ales de educatoare

A doua parte a jocului se va desfășura cu ajutorul metodei „cubul”.

Copiii, împărțiți în 6 grupe, vor colabora pentru realizarea sarcinii, apoi vor prezenta răspunsurile (rezultatele) .

Elemente de joc: surpriza, ghicirea, mișcarea, aplauze, mânuirea materialului, spiridușul Toamnei

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee:

Conversația, brainstorming, explicația, exercițiul, lectura după imagini, , brainwriting, demonstrația, jocul didactic, cubul, activitate pe grupe, problematizarea,

Mijloace:

Centrul BIBLIOTECĂ: ilustrații reprezentând diferite aspecte de toamnă,

Centrul ȘTIINȚĂ: imagini și jetoane reprezentând anotimpurile, fructe, legume, obiecte (umbrelă, nori, frunze de toamnă, etc.)

Centrul ARTĂ: coli albe, carioci, creioane colorate,

Un copac confecționat din duplex, 3 uși colorate diferit, pom cu fructe detașabile, din carton colorat, coșuleț, jetoane, ilustrație cu fructe „supărate”(mărul și gutuia), cub cu cifre, ilustrație cu zâna Toamnă, planșă cu copaci (va fi completată cu elementele lipsă de către copii, pe parcursul activității), plic, păsări, crizanteme, nori, frunzulițe colorate, planșe pentru activitatea practică, reprezentând copacul toamnei, fructe și zâna Toamnă, hârtie glace, lipici,

Evaluare: evaluare curentă, aprecieri verbale, verificare orală, probă practică, analiza răspunsurilor și a produselor activității,

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual,

SCENARIUL ZILEI:

La întâlnirea de dimineață copiii vor fi așezați în semicerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toți membrii grupei.

Activitatea debutează cu **întâlnirea de grup.**

Copiii sunt salutați prin intermediul versurilor:

„ Dimineața a sosit,
Toți copiii au venit.
În cerc să ne adunăm
Cu toți să ne salutăm!”
„ Bună dimineața, copilași
Cuminței și drăgălași!
Bine ați venit, dragi pitici!
Mă bucur că sunteți toți aici.
Iată! A și-nceput o nouă zi!
Bună dimineața, iubiți copii!”

Copiii răspund salutului și se salută reciproc.

Pentru **spargerea gheții**, le voi spune copiilor o ghicitoare despre toamnă :

„ Este galbenă-aurie și cu haină ruginie. Pe covor de frunze moi Iarăși a venit la noi. Ea de roade este plină Ca o harnică albină.	Poartă-n coșuri mari și grele Struguri dulci, mere și pere, Iar în plete- crizanteme, Albe flori în diademe, Ca o zână din poveste. Ghiciți! Oare cine este?”
--	--

Cel care va ghici primul, va fi ales copilul zilei care va face prezența, numind copiii care sunt în sala de grupă.

Se va completa **Calendarul Naturii**, se va aminti anotimpul în care suntem, lunile acestuia și câteva caracteristici, ziua săptămânii și simbolul potrivit vremii.

Împărtășirea cu ceilalți:

Fiecare copil va povesti ce a văzut în drumul său de acasă spre grădiniță.

Activitatea de grup se va realiza prin cântecul „Acum e toamnă, da!”

Noutatea zilei

Educatorea le va povesti și ea, la rândul său despre o întâmplare petrecută în curtea sa.

„ **Ieri după-amiază am ieșit în curte la o plimbare. M-am gândit că ar fi o ocazie perfectă ca să mai stau în mijlocul naturii.**

Era atât de frumoasă priveliștea!

Vântul foșnea printre crengile copacilor, vrând parcă să spună ceva și legăna frunzele colorate în fel și fel de culori.

M-am gândit: „ Ce pictor talentat poate fi toamna!

Câte culori și ce minunăție!”

În timp ce priveam frumusețile din jur, am auzit un plânset.

-Cine credeți că era?

- ?!!!

M-am uitat împrejur, nimic!...Când, deodată, mi-am aruncat privirea în jos, spre covorul de frunze uscate, iată că am văzut-o!

Era o frunză desprinsă dintr-un cireș.

-De ce plângi, micuț? am întrebat-o.

-Sunt supărată că zâna Toamnă a uitat să treacă și la mine.

Uite ce culoare am!

Când mă uit în jur, surorile mele sunt colorate atât de frumos: una e roșie, alta portocalie, altele au mai multe culori, parcă ar fi niște fluturași, numai eu am rămas verde!

Auzind supărarea frunzei, m-am gândit să o aduc la grădiniță. Poate se va mai înveseli.”

Introducerea în activitate se realizează prin întrebarea „Ce-ar fi dacă toamna ar uita să treacă pe la noi?”

Copiii vor răspunde iar educatoarea va nota răspunsurile.

Voi descoperi panoul cu un peisaj în care toamna încă nu a ajuns.

Voi anunța tema: Vom pleca în călătorie pentru a o aduce pe Toamnă pe meleagurile noastre.

Spiridușul anotimpurilor ne va ajuta să ajungem la aceasta.

Aventura abia acum începe deoarece odată ajunși pe tărâmul toamnei, copiii vor deschide trei uși fermecate și vor răspunde sarcinilor date.

Spiridușul le va fi copiilor de ajutor, explicându-le sarcinile și îndrumându-i mereu.

Jocul de mișcare „Execută ca mine!” se va realiza în timp ce copiii descoperă ușile fermecate, mișcarea fiind una dintre condițiile pentru ca ușa să se deschidă.

Scenariul captivant sub formă de joc, materialul didactic, jocurile de mișcare, prezența spiridușului, surprizele, activitatea pe grupe vor transpune copiii într-o lume fermecată de poveste unde imaginația și creativitatea sunt pe făgașul lor, și vor avea drept scop o implicare mai activă a copiilor în rezolvarea sarcinilor date.

SECVENȚA DIDACTICĂ	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
Introducerea în activitate	Se realizează momentul organizatoric prin pregătirea materialului didactic necesar desfășurării activității, amenajarea sălii de grupă, a centrelor de interes și intrarea copiilor în sala de grupă.		
Captarea atenției	Educatoarea le va adresa copiilor întrebarea: „Ce-ar fi dacă toamna ar uita să treacă pe la noi? Copiii vor da răspunsuri pe care educatoarea le va nota pe o coală A4 și va desena simbolurile potrivite. Se intuiește materialul didactic. Se prezintă copiilor un tablou pe care aceștia vor trebui să-l completeze pe parcursul activității cu elementele lipsă, pentru a realiza un tablou de toamnă.	brainstorming, conversația	observarea interesului copiilor pentru activitate
Enunțarea scopului și obiectivelor	Anunțarea temei și obiectivelor propuse Astăzi vom călători în țara Toamnei. Vom intra pe meleagurile Toamnei prin scorbura acestui copac, însă pentru a se deschide, ne trebuie o formulă magică. Copiii vor încerca mai multe formule	conversația explicația copac realizat din duplex, planșă cu un peisaj de toamnă	orală, frontală

	<p>magice, însă pentru ca scorbura să se deschidă, copiii vor lucra mai întâi pe centre.</p> <p>Educatorea le va citi copiilor un bilețel scris pe o frunză a copacului, prin care va enumera obiectivele propuse, precum și sarcinile de lucru pentru activitățile desfășurate pe centre de interes.</p> <p>„Către centre vă-ndreptați Sarcinile să le-aflați. Dacă veți colabora și bine de veți rezolva, În țara Toamnei veți intra.”</p>		
<p>Reactualizarea structurilor dobândite anterior</p>	<p>Din coșul Toamnei, copiii vor alege câte un jeton care va simboliza unul din centrele de interes deschise, respectiv: BIBLIOTECĂ, ȘTIINȚĂ și ARTĂ.</p> <p>Educatorea va explica sarcinile pentru fiecare sector:</p> <p>BIBLIOTECĂ: Copiii vor primi ilustrații reprezentând aspecte de toamnă pe care le vor citi. Se vor grupa câte doi și vor citi pe rând ilustrația aleasă. Educatorea va observa capacitatea de exprimare a copiilor, atenția voluntară a acestora precum și creativitatea.</p> <p>ȘTIINȚĂ: Copiii vor sorta ilustrațiile ce se potrivesc toamnei și vor motiva alegerea făcută. Vor sorta jetoanele cu fructe, legume, flori de toamnă . Educatorea va interveni, cerându-le să precizeze forma anumitor fructe/legume, culoarea, gustul, etc.</p> <p>ARTĂ: Tema propusă la acest sector este „Peisaj de toamnă”, pe care copiii o vor realiza utilizând tehnica 6/3/5. Fiecare va lucra cu o culoare diferită de cea a colegilor. Copilul desemnat de educatoare va desena trei elemente, apoi va da foaia colegului din dreapta pentru a citi și continua desenul.</p>	<p>conversația explicația exercițiul</p> <p>lectura după imagini</p> <p>ilustrații reprezentând aspecte de toamnă, jetoane cu fructe de toamnă, legume, flori, coli albe, carioca, creioane colorate</p>	<p>orală, de grup, individuală, scrisă, observare</p>

	<p>Foile se deplasează apoi de la stânga la dreapta până ajung în poziția inițială.</p> <p>Fiecare copil când primește coala colegului din stânga sa, privește desenul, identifică elementele desenate și încearcă să adauge altele ori să le modifice creativ fără a se depărta de tema redată de colegul său. Educatorea urmărește ca schimbul de fișe să se facă în ordinea stabilită, respectându-se regula.</p> <p>Copiilor li se va cere să găsească un titlu potrivit desenului realizat.</p> <p>Trecerea copiilor de la un centru la altul se va face după ce au realizat sarcina dată și aud comanda „1,2,3, schimbă-te unde vrei!”</p>	<p>brainwriting</p>	
<p>Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării</p>	<p>Desfășurarea jocului</p> <p>Apare spiridușul anotimpurilor care va ajuta copiii să intre pe tărâmul Toamnei, dându-le indicațiile necesare:</p> <p>„Veți găsi trei uși fermecate Ce sunt cu mare grijă încuiate. Iar prima ușă ca s-o descuiați Va trebui să alergați.”</p> <p>Copiii vor executa exerciții de mers și alergare pe loc, fiind atenți la indicațiile educatoarei.</p> <p>„Mergeți normal, pe vârfuri pașiți, Mergeți ca soldații și nu vă opriți. Alergați încet, apoi repede-alergați, Cheia potrivită de vreți s-o aflați.”</p> <p>Un copil va alege cheia potrivită.</p> <p>Odată deschisă prima ușă, educatoarea va explica modul de desfășurare a jocului.</p> <p>În spatele primei uși copiii vor descoperi copacul cu fructele toamnei și un bilețel pe una din crengi pe care educatoarea îl va citi:</p> <p>„ A pus soarele în pomi și dulceață și culori. În livadă-acum găsești Tot ce vrei, tot ce poțtești: Mere roșioare, pere aurii,</p>	<p>conversația explicația demonstrația jocul didactic exercițiul</p> <p>cheițe confectionate din duplex,3 uși de culori diferite, pom cu fructe detașabile, jetoane reprezentând elemente specifice toamnei,</p>	<p>orală, frontală, individuală,</p>

	<p>Gutui gălbioare, Prune brumării. În lumina toamnei toate îți zâmbesc și parcă te-ndeamnă Să vii la cules.”</p> <p>Dar copacul Toamnei nu ne lasă prea ușor să culegem fructele, ci va trebui să alegem un jeton din coșulețul Toamnei, să denumim obiectul prezentat în imagine(fruct, legumă, floare) și să precizăm 2-3 caracteristici.</p> <p>Se va demonstra jocul de către educatoare: Educatorea va alege un jeton reprezentând o nucă. Eu am în această imagine o nucă. Nuca este un fruct care se coace toamna, are culoarea maro, coaja tare, etc.</p> <p>Voi alege un fruct din pomul Toamnei pe care îl voi așeza într-unul dintre copacii din tabloul prezentat la începutul activității.</p> <p>Executarea jocului de probă Jocul de probă se va executa de către un copil denumit de educatoare.</p> <p>Desfășurarea propriu-zisă a jocului: Jocul se va desfășura la fel: Fiecare copil îți alege un jeton, va denumi fructul/leguma sau floarea din imagine , va preciza 2-3 caracteristici, apoi va lua un fruct din copacul Toamnei și-l va așeza în tablou pentru a-l completa.</p> <p>Complicarea jocului Se va deschide a doua ușă după ce copiii o vor ajuta pe educatoare să prindă cheia zburătoare: „ Spatele drept! Înalți ca un turn. Întindeți mâinile. Cât puteți de sus. Ridicați-vă pe vârfuri, Vă pregătiți, La semnalul meu Cât mai sus săriți!” 1, 2, 3, Sărim!”</p> <p>Se va prinde cheia și se va deschide și</p>	<p>cubul brainstorming</p> <p>un cub, mere, gutuie,</p>	
--	--	--	--

	<p>cea de-a doua uşă unde se ascund supărate: mărul și gutuia. Acestea s-au supărat pentru că nu au fost și ele desenate în jetoanele pe care copiii le-au analizat. Împărțiți în 6 grupe, copiii vor rezolva noile sarcini. Fiecare grup va răspunde, pe rând , conform cerinței primite. Sarcinile vor fi împărțite cu ajutorul unui cub. descrie (Ce este acesta?) compară (Cum este mărul față de pară?) asociază (Cu ce seamănă acest măr?) analizează (Din ce este alcătuit mărul?) aplică (Cum consumăm merele?) argumentează (De ce trebuie să consumăm zilnic un măr?). Se procedează la fel și cu gutuia.</p>		
<p>Obținerea performanței</p>	<p>Au mai rămas 2 cheițe zburătoare, dar pentru a ghici care se potrivește pentru a deschide ultima uşă, se vor executa exerciții pentru trunchi: „Clopotelul”, „Tăiem lemne”.</p> <p>Se va deschide și ultima uşă după ce vom prinde cheița zburătoare. În spatele ușii se află chiar zâna Toamnă.</p> <p>Se va realiza activitatea practică, respectându-se etapele activității: se intuiește materialul, se prezintă tema, sarcinile de lucru pentru fiecare echipă: Echipa copacilor – vor lipi frunze presate. Echipa fructelor - vor lipi fructe de toamnă. Echipa frunzulițelor – vor asambla diferite elemente pentru realizarea portretului Toamnei. (Această echipă va lucra pentru frunza supărată pe care educatoarea le-a arătat-o copiilor la întâlnirea de dimineață). Copiii vor realiza sarcinile propuse. Educatoarea va oferi indicații, dacă este cazul. Lucrările vor fi expuse, la panou și vor fi analizate.</p>	<p>exercițiul fizic</p> <p>ilustrație cu zâna Toamnă, un plic, planșe cu copaci, cu fructe, cu zâna Toamnă, hârtie glace, lipici, foarfece,</p> <p>exercițiul</p>	<p>Practică, Individuală, de grup,</p>

Evaluarea	<p>Zâna Toamnă le va da copiilor un plic cu păsărele, frunze de toamnă, crizanteme, nori,soare, cu ajutorul cărora copiii vor putea completa tabloul.</p> <p>Se analizează răspunsurile copiilor la întrebarea „Ce-ar fi dacă Toamna nu ar trece pe la noi?”,de la începutul activității și se vor completa, dacă este cazul.</p>	<p>conversația</p> <p>frunze din hârtie glace, material mărunt: nori, păsări, crizanteme</p>	<p>Orală, frontală și individuală</p>
Încheierea activității	<p>Se vor strânge materialele și se va face curățenie la centre.</p> <p>Se va apela la capacitatea de generalizare și abstractizare a activității în integralitatea sa.</p> <p>Se vor face aprecieri și observații despre desfășurarea activității și participarea copiilor.</p>	<p>conversația</p> <p>Jurnalul grupei</p>	<p>Aprecieri Verbale</p> <p>Consemnarea în jurnalul grupei</p>

Proiect de activitate integrată „ Căsuța prieteniei”

Grupa: mare

Tema: „ Căsuța prieteniei”

Tipul activității: dobândire de noi cunoștințe

Forma de realizare: activitate integrată (DEC + DOS)

Scopul activității:

Formarea deprinderii de a intona corect, expresiv și omogen cântecul, respectând poziția corectă, tonul și semnalul de început;

Educarea trăsăturilor pozitive de caracter și formarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți;

Obiective operaționale:

- să interpreteze noul cântec în diferite variante: educatoare-copii, interpretare pe grupe - individual, tare-încet;
- să tacteze corect ritmul cântecului;
- să înțeleagă conținutul de idei și sentimente ale cântecului „ Căsuța din pădure”;
- să manifeste spirit de prietenie față de cei din jur;
- să analizeze cazurile expuse, desprinzând mesajele morale ale acestora;
- să manifeste spirit cooperant în activitatea de grup, comunicând cu colegii pentru realizarea sarcinii.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, mâna oarbă, studiul de caz;

Mijloace: căsuță cu personajele din cântec: doi pitici, o broscuță, șoricel, o pupăză, planșă cu personajele cântecului, detașabile, orgă, imagini reprezentând cazurile ce vor fi analizate de copii, jetoane cu personajele cântecului, coșuleț.

Scenariul:

La întâlnirea de dimineață se va realiza o scurtă convorbire despre „ prietenie” și se va citi textul „ Prietenul adevărat” pentru a pregăti activitatea „ Căsuța prieteniei”, activitate ce va integra domeniile experiențiale DEC și DOS.

Copiii vor descoperi căsuța care, se pare că ascunde ceva: doi pitici, o broscuță, o pupăză și un șoricel. Va trebui să aflăm cum au ajuns în căsuța piticilor cele trei animăluțe. După ce vom învăța cântecul „Căsuța din pădure” vor avea loc discuții despre bunătatea piticilor și despre prietenie. Se va realiza activitatea de educație pentru societate, copiii fiind împărțiți în patru echipe: echipa piticilor, pupezelor, broscuțelor și cea a șoricelilor. Fiecare echipă va primi câte un „caz” pe care îl vor rezolva. Surprizele ascunse în căsuță, scenariul sub formă de joc, vor implica mai mult copiii în activitate, stimulându-le curiozitatea pentru ce se va întâmpla în continuare.

Eveniment didactic	Conținutul învățării	Strategii didactice	Evaluare	Tipul de inteligență activat
Moment organizatoric	<ul style="list-style-type: none"> - aerisirea sălii de grupă, - amenajarea mobilierului, - pregătirea materialului didactic, - intrarea copiilor în sala de grupă; 			

<p>Captarea atenției</p>	<p>Pregătirea bazei apercetive Li se va cere copiilor să își reamintească povestea „ Albă-ca Zăpada și cei șapte pitici”. Se va realiza o scurtă conversație prin intermediul întrebărilor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unde a lăsat-o vânătorul pe Albă-ca Zăpada? 2. Unde locuiau piticii? 3. Cum era căsuța lor? 4. Au fost de acord ca Albă-ca Zăpada să locuiască alături de ei? <p>Captarea atenției se va realiza cu ajutorul unei căsuțe confecționate din duplex pe care copiii o vor analiza, deschizând, pe rând ușa, apoi ferestrele. Vor descoperi doi pitici, o pupăză, un șoricel și o broscuță. „ – Cum credeți că au venit aceste animăluțe în căsuța piticilor?” În timp ce copiii se gândesc la un răspuns, le voi arăta o altă imagine. „ Cei doi pitici locuiau într-o căsuță, în mijlocul pădurii. Pupăza, văzând cât de frumoasă era, a rugat piticii să o primească acolo. Cum se numește căsuța pupezei? Este la fel de curată ca și a piticilor? O broscuță sărea pe nuferii de pe lacul din apropiere. A venit și ea la pitici, rugându-i să o primească în căsuța lor, bineînțeles, doar dacă au loc. Într-o zi trecu prin pădure un șoricel. Abia scăpase din lăbuțele unei pisici iar când a văzut minunăția de căsuță, nu a mai stat pe gânduri și s-a dus la cei doi pitici, rugându-i să-l primească și pe el, căci doar casa era destul de mare.” În timp ce voi expune scurta poveste, voi muta și animăluțele la locul potrivit (acestea fiind detașabile).</p>	<p>conversația</p> <p>căsuță cu doi pitici, pupăză, șoricel, broscuță</p> <p>problematizarea</p> <p>planșă cu personajele cântecului</p>	<p>orală, frontală, individuală, observarea interesului copiilor pentru activitate</p>	<p>lingvistică naturalistă</p> <p>vizuală</p>
<p>Enunțarea scopului și obiectivelor</p>	<p>Se va anunța tema și se vor enumera obiectivele propuse. „Cântecelul vă învață</p>	<p>conversația</p>	<p>orală</p>	

	Cum să vă purtați în viață. Prietenii buni cu toții să fiți Și mereu să vă iubiți!”			
Prezentarea optimă a conținutului	<p>Moment de cultură vocală Se vor executa exerciții pentru reglarea respirației și omogenizarea vocii: Mirosim floarea, Suflăm în pădure, Umflăm balonul, Facem ca trenul, cântăm ca trompeta, cântăm la vioară, la chitară, exerciții ritmice (bătăi din palme).</p> <p>Executarea model a cântecului Cântecul va fi executat ritmic, melodic (la orgă), apoi se vor cânta și versurile.</p> <p>Învățarea cântecului pe fragmente muzicale Voi cânta primul fragment, voi da tonul, apoi voi cânta cu copiii de 2-3 ori: „ În poiana din pădure Aveam casă doi pitici. Vine pupăza și spune: Vreau să stau și eu aici!” Voi cânta al doilea fragment, după care vor cânta copiii de două ori: „ Pu-pu-pu, pu-pu-pu, Vreau să stau și eu aici! (bis) Vom cânta ambele fragmente de două ori. Se va proceda la fel cu următoarele fragmente. Se va cânta în diferite variante: individual, pe grupe, tare-încet, etc. Se interpretează întreg cântecul. Câți prietenii sunt acum în căsuță? Câte animale? Câți pitici? Caută cifrele potrivite!</p>	exercițiul orgă personaje detașabile din cântec	Orală frontală pe grupe individuală aprecieri verbale	muzicală
Obținerea performanței și evaluarea	<p>Tranziție: Interpretare de cântece despre personajele din „Căsuța din pădure”: „ Voinicii”, „ Broșuțele”, „Taraful Chiț”, „Pupăza din tei”.</p> <p>Scurtă discuție despre gestul piticilor și despre prietenie. Se va realiza activitatea de educație pentru societate. Copiii vor fi împărțiți în patru echipe. Fiecare va alege, prin procedeul „Mâna oarbă” un cartonaș pe care</p>	conversația mâna oarbă studiul de	observarea sistematică	logico-matematică Kinestezi-că lingvistică naturalistă

	<p>este desenat personajul pe care îl reprezintă: pitic, broscuță, șoricel, pupăză. Aceștia vor imita mișcările personajului ales.</p> <p>Fiecărei echipe i se va prezenta câte un caz despre prietenie pe care îl vor analiza și îl vor dezbate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Supărarea jucărilor 2. Cristina și prietena sa 3. Noul coleg 4. Doi buni prieteni <p>Se va explica sensul proverbului „Prietenul adevărat la nevoie se cunoaște!, apoi se va formula o concluzie despre importanța unei prietenii adevărate.</p>	<p>caz exercițiul</p> <p>ilustrații reprezentând conținutul cazurilor ce trebuie dezbătute</p>		<p>logico- matema- tică (constru- iește logic frază, organizea ză logic argumen- tele) intrapersonală interpersonală</p>
Încheierea activității	<p>Se vor face aprecieri colective și individuale.</p> <p>Copiii vor forma Hora prieteniei și vor cânta ultima strofă din cântecul nou-predat:</p> <p>„ În poiana din pădure Stau acum cinci prieteni mici: șoricelul, o broscuță, pupăza și doi pitici.”</p>	<p>conversația exercițiul</p>	<p>orală frontală individuală aprecieri verbale</p>	

Proiect de activitate integrată Copăcelul supărat

Grupa: mixtă

Tema: „Copăcelul supărat”

Tipul activității: consolidare și evaluare de cunoștințe, formare de priceperi și deprinderi

Forma de realizare: activitate integrată (DLC + DOS)

Scopul activității:

Verificarea și sistematizarea cunoștințelor despre cuvinte și silabe;

Formarea deprinderii de a se exprima corect și coerent;

Verificarea cunoștințelor despre poveștile învățate;

Consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică;

Obiective operaționale:

- să denumească obiectele din imagine, formulând enunțuri cu acestea;
- să despartă cuvintele date de educatoare în silabe;
- să recunoască personajele din poveștile învățate, după caracteristicile acestora;
- să respecte regulile și sarcina jocului;
- să decupeze după contur frunze și flori;
- să lipească florile și frunzele pentru a realiza copacul primăverii;
- să aprecieze critic și autocritic lucrările.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, jocul didactic, Turul galeriei;

Mijloace: un copac confecționat din duplex cu sprâncenele, gura și o lacrimă detașabile, jetoane reprezentând elemente de primăvară, coșuleț, plic cu ghicitori, diverse materiale: hârtie glace, foarfece, crenguțe, siluete de păsări, insecte, flori;

Sarcina jocului:

Recunoașterea și denumirea elementelor din imagini, formularea unor enunțuri corecte din punct de vedere gramatical, despărțirea în silabe a cuvintelor date;

Regulile jocului:

Copilul ales de educatoare va alege unul din jetoanele de pe măsuță, care vor fi așezate cu fața în jos. Va denumi obiectul din imagine, apoi va despărți cuvântul respectiv în silabe.

Va prinde jetonul pe una din crengile copacului.

Ceilalți copii vor alcătui enunțuri cu cuvântul respectiv.

Forma de organizare: frontal, pe grupe, individual

Eveniment didactic	Conținutul învățării	Strategii didactice	Evaluare
Moment organizatoric	Se asigură condițiile optime pentru realizarea activității (aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului, pregătirea materialului didactic).		
Reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior	Are loc o scurtă discuție despre primăvară și aspectele sale caracteristice. Educatoarea le va destăinui copiilor: „ Dimineață. când mă îndreptam către grădiniță, m-am întâlnit cu zâna Primăvară și mi-a dat acest copăcel pentru voi. Mi-a mai spus că va veni în vizită la noi, așa că haideți s-o așteptăm	expunerea	frontală orală

	<p>în liniște. Poate sosi dintr-un moment în altul.”</p> <p>În timp ce copiii așteaptă sosirea zânei, educatoarea le va cere să analizeze cu atenție copacul pentru a observa că acesta are o lacrimă.</p> <p>Vom aștepta zâna pentru a ne spune de ce este copacul trist.</p>	<p>problematizarea</p> <p>un copac din duplex</p>	
Captarea atenției	<p>Zâna Primăvară va intra în sala de grupă cu un coșuleț cu surprize. Îți va motiva prezența și își va exprima dorința de participare la activitate.</p> <p>Copiii vor intui materialul didactic din coșulețe.</p> <p>Zâna va explica motivul pentru care este supărat copacul:</p> <p>„ Copăcelul din grădină Este foarte supărat Fiindcă zâna Primăvară De el a uitat. A trecut în drumul său Peste munți și văi, Frunzulițe a adus Pentru copăcei. Numai unu-i supărat Stă deoparte, singurel. Vai, sărmanul, ce păcat! Ce vom face-acum cu el?”</p>	<p>conversația</p> <p>explicația</p>	<p>observarea interesului copiilor pentru activitate</p>
Enunțarea scopului și obiectivelor propuse	<p>Anunțarea temei, a obiectivelor, a regulilor și sarcinii jocului, se va realiza de către zâna Primăvară.</p>	<p>conversația</p>	
Asigurarea învățării și obținerea performanțelor	<p>DLC</p> <p>a) Demonstrarea jocului și executarea jocului de probă</p> <p>Un copil denumit de educatoare va veni la măsută și va alege un jeton. Va denumi obiectul din imagine și va despărți cuvântul în silabe, precizând numărul acestora. Ceilalți copii vor formula enunțuri cu cuvântul respectiv. Va așeza apoi jetonul pe una din crengile copacului.</p> <p>b) Desfășurarea jocului propriu-zis</p> <p>Educatoarea va reaminti copiilor regulile jocului.</p> <p>Fiecare copil va alege un jeton, va denumi obiectul din imagine, și îl va</p>	<p>jocul didactic</p> <p>exercițiul demonstrația explicația</p> <p>jetoane cu elemente de primăvară</p> <p>coșuleț plic cu ghicitori</p>	<p>observarea modului de exprimare orală individuală</p>

	<p>despărți în silabe. Jocul se va desfășura până în momentul în care fiecare copil a ales câte un jeton.</p> <p>c) Complicarea jocului Educatorea va anunța noile reguli. Copiii vor fi împărțiți în două echipe: echipa frunzulițelor și cea a floricelelor. Fiecare echipă va trebui să răspundă corect la ghicitorile despre personajele cunoscute. Va câștiga echipa cu cele mai multe răspunsuri corecte.</p>		
Evaluarea	<p>Copacul are jetoane pe crengi. Pentru a se bucura și el de primăvară, va trebui să decupăm frunze, flori și să realizăm lucrarea „Primăvara în grădină”.</p> <p>Se va realiza activitatea practică cu toate etapele specifice. Fiecare copil va lucra individual, păstrând acuratețea lucrării. Lucrările vor fi expuse și se va realiza Turul galeriei prin care fiecare copil va prezenta lucrarea.</p>	<p>explicația exercițiului</p> <p>Turul galeriei</p>	<p>orală frontală individuală</p> <p>observarea sistematică – lista de control</p>
Încheierea activității	<p>Zâna Primăvară le va mulțumi copiilor pentru ajutorul dat. Activitatea se va încheia prin cântecul „Primăvară, bine ai venit!”, dedicat zânei, iar aceasta la va oferi copiilor câte o crenguță fermecată.</p>	conversația	aprecieri verbale

Ghicitorile folosite în etapa de complicare a jocului:

Prima echipă:

„ Ciuboțelele i-a luat
Când ogarul s-a culcat.

Fiindcă bănișorii lui

I-a dat hangiului.”

(iepurașul din povestea „ Ciuboțelele ogarului)

„ Fata harnică și bună

Cățelușa o-ngrijește,

De omizi curăță părul,

Apoi repară cuptorul. ”

(fata moșului din povestea „ Fata babei și

Fata moșneagului”)

„ Trei iezi mama ar avea

Dacă lupul nu-i mânca.

Dar a rămas cel mititel

Amărât și vai de el! ”

(iedul cel mic din povestea

„ Capra cu trei iezi”)

„ Ursulețul din poveste

la Polul Nord s-a rătăcit.

Urșii albi au râs de el

spunând că e neîngrijit. ”

(ursul din povestea „ Pățania

ursului cafeniu ”)

„ Cucurigu! Tot cânta.

Dă-mi, te rog, punguța mea! ”

(cocoșul din povestea „ Punguța cu doi bani ”)

A doua echipă:

„ Nu mănâncă, nu se-mbracă,
Nu adoarme singurel.

Mama, tușa și bunica

Au mereu grijă de el.”

(iedul din povestea „ Iedul cu trei capre ”)

„ În pădurea fermecată,

În căsuța cu pitici,

E o preafrumoasă fată.

Cum o cheamă, oare? Ghici! ”

(Albă-ca Zăpada din povestea „ Albă-ca Zăpada
și cei șapte pitici ”)

„ Vulpea iar l-a păcălit
și nici pește nu i-a dat.

Fără coadă a rămas

Fiindcă a băgat-o-n lac.”

(ursul din povestea „ Ursul păcălit
de vulpe)

„ Doi iepurași năzdrăvani,

unul alb și altul gri,

Spre bâlci au pornit în grabă

Oare cum îi cheamă? Știi?

(Puf-alb și Puf-gri din povestea
Cei doi iepurași: Puf-alb și Puf-gri ”)

„Pantofiorul fermecat

Pe treptele de la palat

L-a găsit și-a căutat

Lumea-ntreagă-n lung și-n lat

Pe cea care l-a purtat.”

(prințul din povestea „ Cenușăreasa ”)

Proiect de activitate integrată Cu zâna Iarnă ne jucăm!

Grupa: mare

Tema: „Cu zâna Iarnă ne jucăm!”

Tipul activității: dobândire de noi cunoștințe, consolidare de priceperi și deprinderi;

Forma de realizare: activitate integrată (DȘ - activitate de bază + DLC + DOS)

Scopul activității:

Formarea cunoștințelor copiilor referitoare la numărul în limitele 1-7;

Formarea deprinderii de a se exprima corect și coerent;

Verificarea cunoștințelor despre poveștile învățate;

Consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică;

Obiective operaționale:

- să stabilească corespondența dintre mulțimile cu 6 și 7 elemente, indiferent de natura acestora;
- să asocieze mulțimii cu 7 elemente numărul și cifra corespunzătoare;
- să formeze mulțimi cu 7 elemente;
- să completeze șiruri cu jetoane potrivite, pe baza regulii date;
- să compună și să descompună numărul 7 în două sau mai multe grupe;
- să despărțască cuvintele date de educatoare în silabe;
- să realizeze un tablou de iarnă, decupând și lipind corect elementele componente;
- să colaboreze cu colegii pentru rezolvarea sarcinilor.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, joc-exercițiu, problematizarea, activitatea independentă, jocul didactic ;

Mijloace: jetoane cu elemente de iarnă, cifre, zar, imagini care redau diferite obiecte specifice iernii, materiale specifice abilității practice, brazi, globuri, moș Crăciun, reni, săniuță, cadouri;

Sarcina jocului:

Denumirea elementului din imagine, despărțirea în silabe, formarea unei mulțimi cu tot atâtea elemente câte spune educatoarea.

Regulile jocului:

Fiecare membru al echipelor formate va primi câte un jeton. Va denumi obiectul ilustrat, va despărți în silabe și va alege tot atâtea jetoane cât îi indică educatoarea.

Forma de organizare: frontală, pe grupe, individuală

Durata: 30 – 35 min.

Eveniment didactic	Conținutul activității	Strategii didactice	Evaluare
Moment organizatoric	Asigurarea condițiilor optime pentru desfășurarea activității, Aerisirea sălii de grupă, Așezarea mobilierului și pregătirea materialului didactic;		
Captarea atenției	Se face sub forma unui cadou dăruit de zâna Iarnă care ar dori să se joace cu copiii. Se va intui materialul didactic.	conversația	Orală frontală
Reactualizarea structurilor	Se execută jocul – exercițiu „Să fie tot atâtea!” (în limitele 1-6)	conversația explicația	Orală Individuală

dobândite anterior	Sarcina didactică: Să ridice tot atâtea jetoane câte arată cifra. Să stabilească numărul corespunzător de elemente (fulgi de zăpadă, săniuțe, oameni de zăpadă, căsuțe, stelute, globulețe, brăduți, etc.).	demonstrația joc-exercițiu jetoane cu elemente de iarnă, cifre,	Alege tot atâtea elemente câte indică cifra.
Enunțarea scopului și obiectivelor propuse	Se va anunța tema și se vor prezenta obiectivele pe înțelesul copiilor. Zâna Iarnă vă invită la joc. După ce veți învăța numărul și cifra 7, veți realiza un tablou de iarnă.	conversația explicația	
Prezentarea optimă a conținutului	Se vor împărți materialele (coșulețe și vor avea 7 pitici și cifre de la 1 la 7 în coșulețe. Educatorea va forma mulțimea cu 7 pitici și va explica modul în care s-a format noul număr prin adăugarea unui element la cele precedente. Mulțimea nou formată are cu un element mai mult față de cea cu 6 elemente. Copiii vor forma mulțimea piticilor, îi vor număra și vor asocia cifra corespunzătoare: cifra 7.	conversația explicația exercițiul problematizarea activitate independentă	orală individuală Formează mulțimea piticilor și numără elementele acesteia
Dirijarea învățării	Zâna Iarnă le-a adus copiilor diferite imagini cu elemente de iarnă : brăduț împodobit, Moș Crăciun cu renii săi, cadouri, copii la săniuș, căsuțe acoperite de zăpadă. Se analizează imaginile, se numără elementele acestora. Copiii vor forma mulțimi cu 6 elemente, la care vor adăuga un element. Se concluzionează că mulțimile care au 6 elemente și se adaugă 1 element sunt mulțimi cu 7 elemente. Numărul 7 se redă cu ajutorul cifrei 7.	conversația exercițiul explicația	orală individuală aprecieri verbale
Obținerea performanței	Copiii au mai primit în dar de la zâna Iarnă jetoane cu care se vor juca. a) Explicarea jocului Vor denumi elementele și le vor despărți în silabe, apoi vor forma o mulțime cu tot atâtea elemente câte precizează educatoarea. Vor compara mulțimile formate. b) Desfășurarea jocului de probă: Căpitanii echipelor dau cu zarul pentru a stabili care va începe jocul. Sarcină: Denumirea elementului din imagine, despărțirea în silabe, formarea	joc didactic conversația demonstrația explicația exercițiul	orală pe grupe individuală aplauze

	<p>unei mulțimi cu tot atâtea elemente câte spune educatoarea.</p> <p>De ex: Un copil va alege jetonul ce redă imaginea unui clopoțel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Am ales o imagine cu un clopoțel. Cuvântul „clopoțel” are 3 silabe. - Formează o mulțime cu 7 clopoței! <p>Copilul va alege 7 jetoane cu clopoței.</p> <p>c) Desfășurarea jocului</p> <p>Se formează două echipe: echipa fulgilor de nea și cea a bulgărilor de zăpadă.</p> <p>Prima echipă va primi jetoane reprezentând: fulg, casă, sanie, patine, ren,</p> <p>A doua echipă va primi jetoane reprezentând: brad, creangă, clopoțel, schiuri, cadou,</p> <p>d) Complicarea jocului:</p> <p>Sarcina: Alege cifra potrivită numărului de bătați din palme!</p> <p>Câștigă echipa cu cele mai multe răspunsuri corecte.</p> <p>Tranziție: cântec „ Numărătoarea” (până la 7)</p>	<p>zar</p> <p>imagini care redau diferite obiecte</p>	
Evaluarea	<p>Copiii vor primi diverse materiale pe care trebuie să le numere și să le lipească realizând un tablou de iarnă:</p> <p>Prima echipă va primi 7 brăduți, a doua echipă va trebui să lipească în primul brăduț un globuleț, în cel de-al doilea două globulețe, în cel de-al treilea trei globulețe, ... în cel de-al șaptelea brad șapte globulețe.</p> <p>Prima echipă îl va lipi pe moș Crăciun, cu săniuța trasă de reni, iar cea de-a doua echipă va lipi 7 cadouri în săniuță.</p>	<p>conversația</p> <p>exercițiul</p> <p>activitate în grup</p> <p>materiale specifice abilității practice, brazi, globuri, moș Crăciun, reni, săniuță, cadouri,</p>	<p>individuală</p> <p>pe grupe</p> <p>observare sistematică a capacității de interrelaționare cu ceilalți</p>
Încheierea activității	<p>Se fac aprecieri asupra modului în care copiii au participat la activitate.</p> <p>Se va cânta „ Iarna ne-a sosit în zori”.</p>	<p>conversația</p> <p>exercițiul</p>	<p>Aprecieri verbale</p>

Proiect de activitate integrată Salvatorii pădurilor

Grupa: mare

Tema: „ Salvatorii pădurilor”

Tipul activității: consolidare, verificare de cunoștințe, dezvoltare de priceperi și deprinderi

Forma de realizare: activitate integrată DOS (+ DEC)

Scopul activității:

Verificarea cunoștințelor referitoare la pădure și aspectele sale caracteristice;

Dezvoltarea unui comportament civic față de natură;

Dezvoltarea capacității copiilor de a proiecta și desfășura în echipă activități ecologice de educație pentru mediu;

Conștientizarea de către copii a importanței pădurilor;

Obiective operaționale:

- să descrie și să compare fapte, atitudini;
- să construiască argumente care susțin / dezaprobă acțiunile unor oameni în raport cu protejarea pădurilor;
- să comunice grupului propriile păreri, idei, decizii, soluții;
- să respecte puncte de vedere diferite ale colegilor;
- să analizeze critic diferite situații referitoare la protecția pădurilor;
- să-și evalueze propriul comportament în raport cu normele morale;

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, expunerea, brainstorming, benzi desenate, poveste creată, turul galeriei, harta conceptuală, joc muzical;

Mijloace: ilustrație reprezentând deteriorarea pădurii, plic cu mesaj de la zâna Pădurii, prezentare power-point cu aspecte caracteristice pădurilor din diferite zone ale lumii, coli A4, A3, creioane, culori, ecusoane verzi;

Forma de organizare: frontală, pe grupe, individuală

Durata: 35 – 40 min.

Eveniment didactic	Conținutul științific	Strategii didactice	Evaluare
Moment organizatoric	Se asigură condițiile optime pentru realizarea activității (aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului, pregătirea materialului didactic).	conversația	observarea comportamentului inițial al copiilor (interesul pentru activitate)
Captarea atenției	Se va realiza printr-un mesaj transmis de zâna Pădurii cu rugămintea de a o salva de pericolul dispariției. Se va prezenta o ilustrație în care pădurea este distrusă (copaci tăiați, animale moarte, izvoare poluate, etc.).Copiii intuiesc materialele.	expunerea observarea conversația	orală frontală
Reactualizarea structurilor dobândite	Se va analiza o prezentare power – point cu vegetația și fauna diverselor tipuri de păduri, prin intermediul	conversația	orală frontală individuală

anterior	căreia se vor verifica și consolida cunoștințele copiilor despre pădure (tipuri de păduri, vegetația, faune, animale protejate prin lege)		
Enunțarea scopului și obiectivelor	Se va anunța tema și se vor explica pe înțelesul copiilor obiectivele urmărite. Astăzi vom fi salvatori pentru zâna Pădurii pe care o vom ajuta să transmită mesajul său tuturor oamenilor. Vom lucra în echipe pentru a cuprinde toate aspectele importante și vom realiza lucrări pe care le vom prezenta elevilor și partenerilor noștri din comunitate.	conversația	orală
Evocarea	Preșcolarii vor fi împărțiți în 4 grupe: 1. grupa arborilor 2. grupa viețuitoarelor 3. grupa apelor 4. grupa păsărilor Prin intermediul brainstormingului, fiecare grupă va răspunde la întrebarea: „ La ce vă gândiți când auziți cuvântul pădure ? ” Răspunsurile vor fi notate de educatoare.	conversația explicația brainstorming	orală pe grupe individuală notarea răspunsurilor date
Realizarea sensului	Fiecare grup va trebui să găsească soluții pentru protejarea arborilor, viețuitoarelor, apelor, păsărilor; își va stabili propriile reguli și rolul fiecărui copil. Prin intermediul benzilor desenate, fiecare grupă va realiza scurte povești prin care vor pune accent pe acțiuni de protejare a pădurii. Astfel, un copil din fiecare grupă (va fi ales un copil cu inteligență vizuală) va desena povestea creată de colegii săi. Timpul de lucru este de 20 de minute. Educatoarea monitorizează activitatea copiilor, oferind sprijin fiecărui grup. După finalizarea lucrărilor, acestea se vor expune la panou, fiecare grup își va prezenta povestea creată, iar ceilalți vor marca printr-o bulină roșie calitatea ideilor, acuratețea lucrării și corectitudinea amplasării în pagină a conținutului.	conversația benzi desenate poveste creată turul galeriei	orală observarea modului de relaționare în cadrul grupului

Reflecția	Harta conceptuală Grupele vor completa harta împreună cu grupul. Gândiți-vă cum ați putea influența comunitatea pentru a proteja pădurile. (reciclare, re folosire și revalorificare a unor materiale, realizare de postere cu mesaje ecologice, realizarea unei campanii de plantare de arbori, etc.) Grupele își vor expune ideile formulate.	conversația explicația harta conceptuală	orală pe grupe individuală
Încheierea activității	Fiecare copil va primi un ecuson verde, prin care dobândește statutul de „salvator al pădurilor”. Se va executa jocul muzical „ La pădure” și se vor face aprecieri asupra desfășurării activității.	conversația joc muzical	aprecieri verbale orală, frontală, pe grupe, individuală

Bibliografie:

1. Arden, John, Boghosian, - „ A transdisciplinary approach”, Ed. Madison, 1999;
2. Beane, J. (1997) - „Curriculum integration: designing the core of democratic education” , New York: Teachers College Press;
3. Brubacher, JS (1947) – „ A history of the problems of education ”, New York and London: McGraw-Hill Book Company, Inc;
4. Cioflica, Ana-Aurelia; Smaranda, Maria, - „, Proiecte tematice orientative ”, Oradea, Ed. TehnoArt, 2003;
5. Cucuș, Constantin., - „Pedagogie”, editura Polirom, 2002, Iași;
6. Drake, M. Susan; Burns, C. Rebecca, – „ Meeting Standards Through Integrated Curriculum ” ;
7. Dumitrana, M., - „ Învățarea bazată pe cooperare”, Ed. V&I Integral, București, 2008;
8. Elinor, Schulman-Columbus, - „ Didactica preșcolară”, Ed. V & I Integral, București, 1998;
9. Faure, Edgar, - „ A învăța să fii”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1974;
10. Flament, C. – „ Resseaux de communication et structures de groupe ”, Dumond, Paris, 1965;
11. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, - „ Didactica modernă”, ediția a doua, revizuită, Ed. Dacia, 1998;
12. Nicola, Ioan, - „, Tratat de pedagogie școlară ”, Tg. Mureș, 2003, Ed. Aramis;
13. Petrescu, Paloma, Pop, Viorica, - „, Transdisciplinaritatea- o nouă abordare a situațiilor de învățare ”, Ed. Didactică și pedagogică, R.A., București, 2007;
14. Popovici, Dumitru, - „, Soluții noi la probleme controversate”, Ed. Aramis, Colecția 2000;
15. Preda, Viorica; Pletea, Mioara; Grama, Filofteia; Cucuș, Aureliana, - „, Ghid pentru proiecte tematice”, București, Ed. Humanitas Educational, 2005;
16. Schaffer, H.,R., 2005, editura ASCR, Cluj Napoca;
17. Tyler, RW – „, Principles of curriculum and instruction ”, Chicago, University of Chicago, 1949;
18. Tomșa, Gh.; Chelaru, Mirela; Ilade, Corneliu; Iurea, Corina; Mălureanu, Flavia; Ștefănescu, Cornelia; Tomșa, Raluca, - „, Psihopedagogie preșcolară și școlară ”, București, 2005;
19. UNESCO Policy Brief on Early Childhood UNESCO Number 26 / September 2004;
20. Văideanu, George, - „, Educația la frontiera dintre milenii ”, Ed. Politică, București, 1988;
21. Vlad, Mircea; Preda, Viorica, - „, Caietul profesional al educatoarei”, Ed. Omfal Esential, București, 2006;
22. Zlate, M., - „, Psihologia socială a grupurilor școlare”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972;
23. Curs de formare continuă PRET – „, Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului preșcolar” (modulul I), „ Împreună pentru toți copiii: grădinița și comunitatea ” (modulul II), „ Noi repere ale educației timpurii în grădiniță” (modulul III), București, 2008, Ed. Didactică și Pedagogică;
24. Revista Învățământului Preșcolar, nr. 3 / 2007, nr. 3-4, 2009, nr. 3-4, 2010;
25. „Curriculum pentru învățământul preșcolar” , DPH, București, 2009;
www.TeachingStrategies.com,